

รายงานวิจัย

เรื่อง

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาใน
จังหวัดภูเก็ตและพังงา

The factors effecting the selection of the vocational students in Phuket and
Pang-nga provinces to the higher education.

โดย

นายรณชัย คงกะพันธ์

การวิจัยครั้งนี้ได้รับเงินทุนการวิจัยจากวิทยาลัยราชพฤกษ์

ปีการศึกษา 2553

รายงานวิจัย

เรื่อง

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาใน
จังหวัดภูเก็ตและพังงา

The factors effecting the selection of the vocational students in Phuket and
Pang-nga provinces to the higher education.

โดย

นายรณชัย คงกะพันธ์

การวิจัยครั้งนี้ได้รับเงินทุนการวิจัยจากวิทยาลัยราชพฤกษ์

ปีที่ทำสำเร็จ 2554

ในระดับ มาก ส่วนด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ส่งผลต่อปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีพศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงตามค่าเฉลี่ย

จากการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษาในปัจจุบัน การศึกษาต่อระดับปริญญาตรี เกรดเฉลี่ยสะสม และรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีพศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา แตกต่างกัน พบว่า เพศ ระดับการศึกษาในปัจจุบัน การศึกษาต่อระดับปริญญาตรี และเกรดเฉลี่ยสะสม ที่ต่างกันทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีพศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ไม่แตกต่างกันในทุกเรื่อง ส่วนรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกันมีปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีพศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา แตกต่างกัน ในด้านการส่งเสริมการตลาด และด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียน นักเรียนสายอาชีพศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา การเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษา

Thesis Title	The factors effecting the selection of the vocational students in Phuket and Pang-nga provinces to the higher education.
Researcher	Mr. Ronnachai Kongkaphan
Department	Marketing
Academic Year	2010

ABSTRACT

The main purpose of this research is to study the factors effecting the selection of the vocational students in Phuket and Phang-nga to the higher education and to compare the factors effecting to the vocation students' selection in Phuket and Phang-nga by distinguishing the personal factors of the vocational students in Phuket and Phang-nga. The hypotheses of this research were gender, current education level, the bacherlor degree, grade point average and the average household monthly income which were variable and affected to the vocational students' selection of the higher education differently. The researcher determined the sample size by following the Mr. Taro Yamane's principle. The sample consisted of 385 people and was randomed to 40 students from each institution by Stratified Sampling method. Later the Accidental Sampling was further conducted. The materials for collecting the data were questionnaires and the data statistics analysis. The data was analyzed by frequency, percentage, mean and standard deviation. The researcher examined the differences by t-test (Indepent – Samples T Test) and One-way analysis of variance and experimented the pair by Least Suare Diffeence (LSD)

The findings were revealed that:

More female with the present education in higher certificate vocational students' requied to graduate in bachelor degree level than male. Those female had grade point average of 2.01-2.50 and the average household monthly income approximately of 15,001-30,000 baht. The factors were highly effective to the selection of the vocational students in Phuket and Pang-nga to the higher education were the productivity and quality of the students, the learning process to students, the building and school location, the promotion, the education material, the school

elements and the fee. The people involved with the students were the affecting factor at a moderate level toward the vocational students' selection of higher education in Phuket and Phang-nga by averaging data respectively.

The results from hypotheses experiment of this research were found that:

The difference of personal factors such as gender, current education level, the bachelor degree, grade point average and the average household monthly income affected variably to the vocation students' selection to higher education in Phuket and Phang-nga. The diversity of gender, the current education level, the bachelor degree and grade point average not much affected to the difference of the vocational students' selection to the higher education. The different average household monthly income highly affected to the vocation students' selection to the higher education in Phuket and Phang-nga especially to the school promotion and learning process to students at the 0.05 level.

KEYWORDS: The factors effecting the selection, The vocational students in Phuket and Phang-nga, The selection of the higher education

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีพศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา เป็นงานวิจัย กลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ซึ่งได้รับทุนการวิจัยจากวิทยาลัยราชพฤกษ์ ปีการศึกษา 2553

ขอขอบพระคุณ คุณวิศิษฐ์ จงจิตเจริญพร อดีตนักวิจัยอาวุโส บริษัทศูนย์วิจัยไทยพานิชย์จำกัด และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำกัด เป็นผู้ให้คำปรึกษา ให้ความรู้และคำแนะนำตลอดงานวิจัย

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ คณะผู้บริหารวิทยาลัยราชพฤกษ์ ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งวิทยาลัยเทคโนโลยีภูเก็ตที่คอยให้การสนับสนุนและเอื้ออำนวยในเรื่องข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยในครั้งนี้

สุดท้าย ขอขอบพระคุณวิทยาลัยราชพฤกษ์ ที่ตั้งหลัก ในการให้เงินทุนสนับสนุนในการทำวิจัยครั้งนี้

รณชัย คงกะพันธ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภูมิ	ญ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
ขอบเขตในการศึกษา	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
แนวคิดในการศึกษาต่อหรือไม่ศึกษาต่อ	10
ทฤษฎีของมาสโลว์	10
ทฤษฎีการตัดสินใจ	11
ทฤษฎีเกี่ยวกับส่วนประสมการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
กรอบแนวคิดของการวิจัย	24

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3. วิธีดำเนินการวิจัย	26
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	26
เครื่องมือในการวิจัย.	26
การเก็บรวบรวมข้อมูล	27
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	28
4. การวิเคราะห์ข้อมูล	29
การวิเคราะห์ข้อมูล	29
ข้อมูลส่วนบุคคล	30
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษา	31
ผลการทดสอบสมมติฐาน	40
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	48
สรุปผลการวิจัย	50
อภิปรายผล	53
ข้อเสนอแนะ	57
ส่วนอ้างอิง	
บรรณานุกรม	59
ภาคผนวก	
แบบสอบถาม	62
ตารางสำเร็จรูป Taro Yamane	67
ประวัติผู้วิจัย	68

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนและร้อยละจำแนกตามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	30
2. ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษา ในจังหวัดภูเก็ตและพังงา	31
3. ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษา ในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ด้านองค์ประกอบของสถานศึกษา	32
4. ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษา ในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ด้านราคา	33
5. ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษา ในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ด้านอาคารสถานที่และทำเลที่ตั้งของสถานศึกษา	34
6. ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษา ในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ด้านการส่งเสริมการตลาด	35
7. ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษา ในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ด้านการจัดการกระบวนการเรียนการสอนแก่นักเรียน	36
8. ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษา ในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ด้านผลผลิต และคุณภาพของนักเรียน	37
9. ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษา ในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน	38
10. ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษา ในจังหวัดภูเก็ต และพังงา ด้านหลักฐานที่เป็นวัสดุอุปกรณ์ของสถานศึกษา	39
11. เพศที่ต่างกันทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียน สายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา แตกต่างกัน	40
12. ระดับการศึกษาในปัจจุบันที่ต่างกันทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบัน อุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา แตกต่างกัน	41

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
13. การศึกษาต่อระดับปริญญาตรีที่ต่างกันทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบัน อุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีพศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา แตกต่างกัน	42
14. เกรดเฉลี่ยสะสมที่ต่างกันทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษา ของนักเรียนสายอาชีพศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา แตกต่างกัน	43
15. รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกันทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบัน อุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีพศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา แตกต่างกัน	45
16. เปรียบเทียบรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสถาบัน อุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีพศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงารายคู่ ด้านการส่งเสริมการตลาด	47
17. เปรียบเทียบรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสถาบัน อุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีพศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงารายคู่ ด้านกระบวนการเรียน/การสอนนักเรียน	48

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. แสดงขั้นตอนในการตัดสินใจ	17
2. กรอบแนวคิดในการวิจัย	24

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ประเทศใดก็ตามถ้ามีคนที่มีคุณภาพมากประเทศนั้นย่อมพัฒนาได้ก้าวไกลกว่าประเทศอื่นๆ ด้วยเหตุนี้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจึงเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ (กัญนิกา พรหมณัพพิทักษ์, 2542 : 1 อ้างถึงใน กัญมณู เตือนเหมือน, 2551) ซึ่งในช่วงที่ผ่านมาทางสถาบันอุดมศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้มีการตื่นตัวเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นอย่างมาก เนื่องจากกระแสที่เปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็วการปรับตัวทางการศึกษาจำเป็นต้องให้สอดคล้องกับโครงสร้างการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและเกิดกระบวนการสร้างผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญอย่างแท้จริง โดยสามารถก้าวให้ทันเทคโนโลยีในกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งนับเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในศตวรรษแห่งการแข่งขันนี้ ดังนั้นจึงต้องมีการวางนโยบายและปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการจัดการศึกษาอย่างเร่งด่วนเพื่อให้ได้รับประโยชน์อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย จากการศึกษาที่ตรงตามกระแสการพัฒนาประเทศที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว (วารสารพัฒนาสังคม ตุลาคม : 2550, 157-174) ดังพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่พระราชทานแก่คณะครู นักเรียน ณ ศาลาดุสิดาลัย เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2524 ความว่า “การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ และคุณธรรมของบุคคล สังคมและบ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วน ล้วนพอเหมาะกันทุกๆ ด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้น ก็จะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถธำรงรักษาความเจริญมั่นคงของประเทศชาติไว้และพัฒนาต่อไปได้โดยตลอด” จากพระบรมราโชวาทดังกล่าว การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับการพัฒนาประเทศ และทำให้สังคมก้าวหน้า คนมีอาชีพที่ หลากหลาย โดยเฉพาะการศึกษาด้านอาชีวศึกษา ซึ่งประเทศไทยได้ตระหนักถึงความจำเป็นดังกล่าว จึงได้ตราเป็นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542

ในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 : 8-9) หมวด 3 ระบบการศึกษาในมาตรา 15 ได้กำหนดการจัดการศึกษามีสามรูปแบบ คือ การจัดการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และมาตรา 16 กำหนดให้การศึกษาในระบบมีสองระดับ คือการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการศึกษาซึ่งจัดไม่น้อยกว่าสิบสองปี ก่อนระดับอุดมศึกษา ส่วนการศึกษาระดับอุดมศึกษา แบ่งเป็นสองระดับคือ ระดับต่ำกว่าปริญญาและระดับปริญญา โดยการจัดการศึกษาด้านการอาชีวศึกษาในปัจจุบันจัดอยู่ในระดับอุดมศึกษาต่ำกว่าปริญญา มีการจัดการศึกษาทั้งในสถานศึกษาของรัฐและเอกชน ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) รับนักเรียนที่จบการศึกษาจากชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) เข้าศึกษาต่อหลักสูตร 3 ปี ซึ่งการจัดการศึกษาด้านการอาชีวศึกษานั้น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความถนัดและสนใจ โดยเมื่อผู้เรียนจบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) แล้วจะเลือกศึกษาต่อทางด้านมัธยมศึกษาปีที่ 4 หรือเลือกศึกษาต่อด้านอาชีวศึกษา หรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

การจัดการศึกษาทางอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาที่เน้นการฝึกอาชีพและทักษะรวมทั้งให้ความรู้ที่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพ ซึ่งการจัดการศึกษาสายอาชีวศึกษาในปัจจุบัน ยังขาดศักยภาพในการดำเนินงาน มีความซ้ำซ้อนในการให้บริการ ส่วนใหญ่เป็นการจัดการศึกษาตามความพร้อมของสถานศึกษา และไม่สอดคล้องกับความต้องการของบุคคล และประเทศชาติ (บรรเลง สรนิล และคณะ, 2548 : 1) นอกจากนี้การจัดฝึกอบรมทักษะแรงงานให้กับแรงงานในระดับต่าง ๆ ก็ยังดำเนินการได้ไม่มากนัก รวมทั้งไม่สามารถจัดการศึกษา และอบรมความรู้และทักษะหลายด้านให้แก่ผู้เรียน เพื่อสร้างความสามารถในการทำงานได้หลายอย่างหรือปรับเปลี่ยนไปตามความต้องการของตลาดแรงงาน และเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงให้ทันสมัยขึ้นอยู่ตลอดเวลา การศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่มีปัญญา มีคุณธรรม มีความสามารถที่จะพัฒนาตนเองและสังคม ให้มีความสามารถในการประกอบอาชีพอันเป็นแรงงานสำหรับประเทศชาติ ในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ผู้เรียนมีโอกาที่จะเลือกเรียนในมหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน กระบวนการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐต้องมีการสอบคัดเลือกและอาจเลือกได้ในคณะหรือสาขาวิชาที่มีความพอใจไม่มากนัก แต่การเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเอกชน นักศึกษาไม่จำเป็นต้องผ่านขั้นตอนทุกขั้นตอนเหมือนมหาวิทยาลัยของรัฐ ดังนั้น แรงจูงใจที่จะทำให้ผู้เรียนมาศึกษาต่อ

ในมหาวิทยาลัยเอกชน จึงน่าจะมีการแตกต่างไปจากการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐ (เปรมจิตร ศิริสานต์. 2542 : 2)

การจัดการเรียนการสอนสายอาชีพศึกษาของจังหวัดภูเก็ตและจังหวัดพังงา มีสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสายอาชีพศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน จำนวนมาก ในการเปิดสอนทางด้านพาณิชยกรรม และช่างอุตสาหกรรมในช่วงที่ผ่านมาที่มีการแข่งขันกันสูงมาก เนื่องจากจำนวนนักเรียนที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในจังหวัดภูเก็ต และจังหวัดพังงามีนักเรียนจำนวนมากที่ให้ความสนใจ และต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น โดยเฉพาะจะเลือกเรียนสาขาตามความสนใจของตนเอง

วิทยาลัยราชพฤกษ์ เริ่มเปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2549 ในระดับปริญญาตรี หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต 4 สาขา คือ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาการตลาดและสาขาวิชาการจัดการ ทั้งในหลักสูตร 4 ปี และหลักสูตรต่อเนื่อง และขยายหลักสูตรเพิ่มเติมจนปัจจุบัน ประกอบด้วย หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต 4 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาการจัดการ สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว หลักสูตรบัญชีบัณฑิต 1 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี หลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต 1 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชานิติศาสตร์ (เปิดเฉพาะหลักสูตร ปี 4) หลักสูตรนิเทศศาสตร์บัณฑิต 1 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ และหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต 1 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์กราฟฟิกและแอนิเมชัน นอกจากนี้ยังเปิดรับระดับบัณฑิตศึกษา 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (M.B.A) และหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ด้วยศักยภาพและความพร้อมในการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพได้มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและชุมชน ทำให้วิทยาลัยจำเป็นต้องจัดตั้งศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งขึ้นที่วิทยาลัยเทคโนโลยีภูเก็ต ตามความต้องการของชุมชนในจังหวัดภูเก็ต

วิทยาลัยราชพฤกษ์ ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งวิทยาลัยเทคโนโลยีภูเก็ต เริ่มทำการสอนเมื่อปี 2552 โดยเปิดสอนระดับปริญญาตรี หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต 2 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว และหลักสูตรบัญชีบัณฑิต 1 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี ปัจจุบันมีนักศึกษาทั้งหมด ประมาณ 500 คน (จากเอกสารการลงทะเบียนของนักศึกษา, ปีการศึกษา 2554) วิทยาลัยราชพฤกษ์ ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งวิทยาลัยเทคโนโลยีภูเก็ต ยังคง

มุ่งมั่นพัฒนาหลักสูตร ระบบการเรียนการสอน คณาจารย์ บุคลากร ตลอดจนปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์ปัจจุบัน เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพออกสู่สังคมให้เป็นที่ยอมรับแก่สังคมภายนอกต่อไป ควบคู่ไปกับมุ่งการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ให้แก่ กลุ่มนักเรียน นักศึกษาและผู้ปกครอง เพื่อให้เป็นที่รู้จักในวงกว้างทั่วทั้งจังหวัดภูเก็ตและจังหวัดใกล้เคียง

ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้จะมีผลต่อการที่นักเรียนนักศึกษาทั้งในจังหวัดภูเก็ตและใกล้เคียงตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยราชพฤกษ์ ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งวิทยาลัยเทคโนโลยีภูเก็ต ผู้วิจัยซึ่งเป็นอาจารย์ผู้สอนอยู่ในวิทยาลัยราชพฤกษ์ ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งวิทยาลัยเทคโนโลยีภูเก็ตจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้ จะช่วยให้วิทยาลัยราชพฤกษ์ ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งวิทยาลัยเทคโนโลยีภูเก็ต ได้ทราบปัจจัยต่างๆ ของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและจังหวัดพังงา ในการเลือกเรียนสถาบันระดับปริญญาตรี เพื่อนำไปสู่การพัฒนาในประเด็นด้านต่างๆ ทั้งในด้านหลักสูตรการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมและกระบวนการการเรียนการสอน คุณภาพของอาจารย์ผู้สอนและบุคลากร ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เป็นสถาบันที่รองรับความต้องการของชุมชนและผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสู่ชุมชนและสังคมต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา จำแนกตามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

1.3 สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคล (เพศ ระดับการศึกษาปัจจุบัน การศึกษาต่อระดับปริญญาตรี เกรดเฉลี่ยสะสม และรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน) ต่างกันทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงาแตกต่างกัน

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบความต้องการที่แท้จริงในด้านต่างๆ ของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงาในการเลือกเรียนกับสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญาตรี รวมถึงปัจจัยต่างๆ ที่ต้องปรับปรุงเร่งด่วนเพื่อตอบสนองความต้องการการศึกษาของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด
2. ข้อมูลจากงานวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้เพื่อประกอบการตัดสินใจในการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ทั้งระยะสั้น ระยะยาว และการแปลงยุทธศาสตร์เป็นเชิงปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนของสถานประกอบการอุตสาหกรรมและบริการมากยิ่งขึ้น
3. จากการที่ได้นำผลจากการวิจัยดังกล่าว ไปปรับปรุงพัฒนาในด้านต่างๆ คาดว่าในอนาคตอันใกล้จะช่วยส่งผลให้วิทยาลัยราชพฤกษ์ ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งวิทยาลัยเทคโนโลยีภูเก็ต เป็นที่รู้จักในวงกว้างของธุรกิจการศึกษาและสถานประกอบการอุตสาหกรรมและบริการในจังหวัดภูเก็ตมากยิ่งขึ้น

1.5 ขอบเขตในการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษา ของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ซึ่งมีขอบเขตการวิจัย ดังต่อไปนี้

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร ที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ต ทั้งหมด 6 สถาบันได้แก่ วิทยาลัยเทคโนโลยีภูเก็ต วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต วิทยาลัยสารพัดช่างภูเก็ต วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต วิทยาลัยเทคนิคถลาง และโรงเรียนบริหารธุรกิจภาคใต้ (SBAC) และจังหวัดพังงา 4 สถาบันได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคพังงา วิทยาลัยการอาชีพท้ายเหมือง วิทยาลัยการอาชีพตะกั่วป่า และวิทยาลัยเกษตรกรรมและเทคโนโลยีพังงา ทั้งนี้จะทำการศึกษาประชากรเฉพาะกลุ่มนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.1 และ ปวส. 2) จำนวน 10,000 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักการของทาโร ยามานะ (Taro Yamane) ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ จำนวนทั้งสิ้น 385 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษา ในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ในด้านต่างๆ ประกอบด้วย ด้านองค์ประกอบของสถานศึกษา ด้านราคา ด้านอาคารสถานที่และทำเลที่ตั้งของสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมตลาด ด้านกระบวนการจัดการเรียน การสอนแก่นักเรียน ด้านผลผลิตและคุณภาพของนักเรียน ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน และด้าน หลักฐานที่เป็นวัสดุอุปกรณ์ของสถานศึกษา

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ ตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ คือ ข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับชั้นปวส.1 และปวส.2 ในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ได้แก่

- 1.1 เพศ
- 1.2 ระดับการศึกษาในปัจจุบัน
- 1.3 การศึกษาต่อระดับปริญญาตรี
- 1.4 เกรดเฉลี่ยสะสม
- 1.5 รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน

2. ตัวแปรตาม คือ ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ได้แก่

- 2.1 ด้านองค์ประกอบของสถานศึกษา
- 2.2 ด้านราคา
- 2.3 ด้านอาคารสถานที่และทำเลที่ตั้งของสถานศึกษา
- 2.4 ด้านการส่งเสริมตลาด
- 2.5 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียน
- 2.6 ด้านผลผลิตและคุณภาพของนักเรียน
- 2.7 ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน
- 2.8 ด้านหลักฐานที่เป็นวัสดุอุปกรณ์ของสถานศึกษา

ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการศึกษา เริ่มทำการศึกษาดังแต่เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2553 ถึง เดือนกันยายน พ.ศ. 2553 รวมเวลา 4 เดือน

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

นักเรียนสายอาชีพศึกษา หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันศึกษาสายอาชีพ ในระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.1 และ 2) จังหวัดภูเก็ต ทั้งหมด 6 สถาบัน ได้แก่ วิทยาลัยเทคโนโลยีภูเก็ต วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต วิทยาลัยสารพัดช่างภูเก็ต วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต วิทยาลัยเทคนิคถลาง และโรงเรียนบริหารธุรกิจภาคใต้ (SBAC) และจังหวัดพังงา 4 สถาบัน ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคพังงา วิทยาลัยการอาชีพท้ายเหมือง วิทยาลัยการอาชีพตะกั่วป่า และวิทยาลัยเกษตรกรรมและเทคโนโลยีพังงา

สถาบันอุดมศึกษา หมายถึง สถาบันที่เปิดรับนักเรียนนักศึกษาในหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี แบบเทียบโอนหน่วยกิต ในจังหวัดภูเก็ตหรือจังหวัดอื่นๆ ซึ่งได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (วิทยาเขตภูเก็ต) วิทยาลัยราชพฤกษ์ (ศูนย์ภูเก็ต) ฯลฯ

วิทยาลัยราชพฤกษ์ (ศูนย์ภูเก็ต) หมายถึง วิทยาลัยราชพฤกษ์ ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งวิทยาลัยเทคโนโลยีภูเก็ต ปัจจุบันตั้งอยู่ที่เดียวกับวิทยาลัยเทคโนโลยีภูเก็ต อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ซึ่งมีที่ตั้งหลักอยู่ที่ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

ข้อมูลส่วนบุคคล หมายถึง ข้อมูลหรือสิ่งใดๆ ก็ตามที่เป็นเครื่องบ่งชี้ให้เห็นและเข้าใจถึงเรื่องราวหรือลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลหนึ่งบุคคลใด เป็นข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นตัวแปรอิสระที่ใช้ในแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษาในปัจจุบัน การศึกษาต่อระดับปริญญาตรี เกรดเฉลี่ยสะสม รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน

ด้านองค์ประกอบของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาเป็นที่รู้จัก ได้รับการยอมรับจากบุคคลทั่วไป โดยเฉพาะเรื่องคุณภาพ มาตรฐาน และได้รับการรับรองคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มีนักเรียนได้รับรางวัลเป็นจำนวนมากทุกปี รวมทั้งมีครู – อาจารย์จบตรงสาขาที่ทำการสอน และมีสาขา

วิชาชีพให้เลือกเรียนหลากหลาย เช่น การท่องเที่ยว การโรงแรม คอมพิวเตอร์กราฟฟิก บริหารธุรกิจ ช่างอุตสาหกรรม เป็นต้น ประกอบมีบรรยากาศและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี

ด้านราคา หมายถึง สถานศึกษามีการกำหนดค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าบริการต่างๆ อย่างเหมาะสม มีการบริการนักเรียนอย่างทั่วถึง มีกระบวนการชำระค่าธรรมเนียมการเรียน หรือค่าบริการต่างๆ อย่างเป็นระบบ มีระบบการผ่อนชำระค่าธรรมเนียมการเรียน หรือค่าบริการต่างๆ ที่มีความจำเป็นแก่ผู้ปกครอง มีการให้บริการเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) และมีทุนการศึกษาให้แก่แก่นักเรียน นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์

ด้านอาคารสถานที่และทำเลที่ตั้งของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาตั้งอยู่ในเมือง ใกล้แหล่งชุมชน มีการคมนาคมที่สะดวก จัดบริการด้านการจราจรเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักเรียนและผู้ปกครอง มีมาตรการหรือแนวปฏิบัติเพื่อรักษาความปลอดภัย มีอาคารเรียน อาคารปฏิบัติการเหมาะสม หรือเพียงพอ และให้บริการแก่ผู้มาติดต่ออย่างสะดวก รวดเร็ว และมีบริเวณที่พักผ่อนสำหรับนักเรียนอย่างเหมาะสม

ด้านการส่งเสริมการตลาด หมายถึง สถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ รายการโทรทัศน์ท้องถิ่น ป้ายโฆษณา และเว็บไซต์ เป็นต้น โดยให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งผลต่อชื่อเสียง มีกิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้นักเรียนได้ทำระหว่างเรียน มีการร่วมกิจกรรมกับสถานประกอบการ เช่น บริษัททัวร์ โรงแรม โรงงาน บริษัทห้างร้าน หรืออื่น ๆ มีการจัดนิทรรศการวิชาการ/วิชาชีพ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียน หมายถึง สถานศึกษามีระบบการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อของนักเรียนอย่างเหมาะสม มีวิธีการสอน หรือเทคนิคการสอน ที่เสริมสร้างให้นักเรียนมีทักษะวิชาชีพมากขึ้น มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างเหมาะสม มีการสนับสนุนให้นักเรียนทำโครงการวิชาชีพ มีการวัดผลประเมินผลอย่างมาตรฐานมีการติดตามให้คำปรึกษาแก่นักเรียน

ด้านผลผลิตและคุณภาพของนักเรียน หมายถึง นักเรียนมีทักษะอาชีพตามสาขาที่เรียน มีคุณธรรมและจริยธรรม ศึกษาต่อหรือได้งานทำตรงสาขาที่สำเร็จการศึกษา สามารถสอบผ่าน

มาตรฐานวิชาชีพ มีทักษะด้านวิชาชีพตรงกับความต้องการของสถานศึกษาและสถานประกอบการ รวมทั้งมีผลงานนวัตกรรม หรือสิ่งประดิษฐ์ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน หมายถึง การเลือกศึกษาต่อจะขึ้นอยู่กับบุคคลที่มีอิทธิพลต่อความคิดและการตัดสินใจ ซึ่งได้แก่ บิดา – มารดา ญาติ พี่น้อง อาจารย์แนะแนว รุ่นพี่ ผู้ปกครองที่สนับสนุนด้านการเงิน รวมทั้งบุคคลที่เป็นแบบอย่าง

ด้านหลักฐานที่เป็นวัสดุอุปกรณ์ของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ทันสมัยในการจัดการเรียนการสอน มีการจัดสื่อการสอน อุปกรณ์การสอนเพียงพอต่อนักเรียน มีตำรา หนังสือเรียน มีคุณภาพและเพียงพอต่อนักเรียน มีห้องสมุด และศูนย์การเรียนรู้ต่างๆ อย่างเหมาะสม มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการด้านภาษาเพียงพอสำหรับนักเรียน มีห้องฝึกงาน หรือ โรงฝึกงาน เพียงพอสำหรับนักเรียน

บทที่ 2

ทฤษฎีและ/หรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นกรอบในการศึกษา ดังนี้

1. แนวคิดในการศึกษาต่อหรือไม่ศึกษาต่อ
2. ทฤษฎีของมาสโลว์
3. ทฤษฎีการตัดสินใจ
4. ทฤษฎีเกี่ยวกับส่วนประสมการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดของการวิจัย

แนวคิดในการศึกษาต่อหรือไม่ศึกษาต่อ

แนวคิดในการศึกษาต่อหรือไม่ศึกษาต่อ (ต้องการประกอบอาชีพ) ของผู้เรียนแต่ละคนย่อมเกี่ยวข้องกับความต้องการ (needs) ของแต่ละบุคคล ซึ่งอาจเรียกว่าปัจจัยภายใน (internal factor) และการที่จะศึกษาต่อหลักสูตรใด สาขาใดสถาบันการศึกษาแห่งใด (ของรัฐหรือเอกชน) ก็ขึ้นอยู่กับสภาพความเหมาะสมของสถาบันนั้นว่าสามารถสนองความต้องการของพวกเขาได้เพียงไร (อารมณีย์ เพชรชื่น, 2547)

ทฤษฎีของมาสโลว์ “ลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์”

ได้กล่าวถึงลำดับขั้นของความต้องการของบุคคล ทั้งหมด 5 ลำดับ เป็นการวิเคราะห์ของความต้องการของมนุษย์

1. ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) ความต้องการทางร่างกายจะอยู่ลำดับต่ำที่สุด ความต้องการพื้นฐานมากที่สุดที่ระบุโดยมาสโลว์ ความต้องการเหล่านี้จะหมายถึงแรงผลักดัน

ทางชีววิทยาพื้นฐาน เช่น ความต้องการอาหาร อากาศ น้ำ และที่อยู่อาศัย เพื่อการตอบสนองความต้องการเหล่านี้

2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) ความต้องการความปลอดภัยความต้องการลำดับที่สองของมาสโลว์ จะถูกกระตุ้นภายหลังจากที่ความต้องการทางร่างกายถูกตอบสนองแล้ว ความต้องการความปลอดภัยจะหมายถึงความต้องการสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยปราศจากอันตรายทางร่างกายและจิตใจ

3. ความต้องการทางสังคม (Social Needs) ความต้องการทางสังคมคือ ความต้องการระดับสามที่ระบุโดยมาสโลว์ ความต้องการทางสังคมจะหมายถึงความต้องการที่จะเกี่ยวพันกับการมีเพื่อนและการถูกยอมรับโดยบุคคลอื่น เพื่อการตอบสนองความต้องการทางสังคม

4. ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง (Esteem Needs) ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียงคือ ความต้องการระดับที่สี่ ความต้องการเหล่านี้หมายถึง ความต้องการของบุคคลที่จะสร้างการเคารพตนเองและการชมเชยจากบุคคลอื่น

5. ความต้องการความสมหวังของชีวิต (Self-Actualization Needs) ความต้องการความสมหวังของชีวิตคือความต้องการระดับสูงสุด บุคคลมักจะต้องการ โอกาสที่จะคิดสร้างสรรค์ภายในงานหรือพวกเขาอาจจะต้องการความเป็นอิสระและความรับผิดชอบ (อาภรณ์ เพชรจีน, 2547)

ทฤษฎีการตัดสินใจ

การตัดสินใจ (Decision making) มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

ศิริพร พงศ์ศรีโรจน์ (2540 : 187) กล่าวว่า การตัดสินใจหรือการวินิจฉัยสั่งการ หมายถึง การเลือกปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติ หรือการเลือกทางดำเนินการที่เห็นว่าดีที่สุดในทางใดทางหนึ่ง จากทางเลือกหลายๆ ทาง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการหรือการวินิจฉัยสั่งการ คือ การขังใจไตร่ตรองและตัดสินใจ

ชนงกรณ์ กุณทลบุตร (2547 : 44-45) กล่าวว่า การตัดสินใจทางการจัดการ หมายถึง การที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องใดเรื่องหนึ่งทำการเลือกทางเลือกใดจากหลายทางเลือกเพื่อให้ แผนการบรรลุวัตถุประสงค์

บรรยงค์ โตจินดา (2548 : 178) กล่าวว่า การวินิจฉัยสั่งการหรือการตัดสินใจ หมายถึง การที่ผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาพิจารณาตัดสินใจและสั่งการในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การวินิจฉัยสั่งการ หรือ

การตัดสินใจเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก เพราะการวินิจฉัยสั่งการจะเป็นการเลือกทางเลือก ดำเนินการที่ดีที่สุดในบรรดาทางเลือกหลายๆ ทาง

สมคิด บางโม (2548 : 175) กล่าวว่า การตัดสินใจ หมายถึง การตัดสินใจเลือก ทางปฏิบัติซึ่งมีหลายทางเป็นแนวปฏิบัติไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ การตัดสินใจนี้อาจเป็นการตัดสินใจ ที่จะกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลายสิ่งหลายอย่าง เพื่อความสำเร็จตรงตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ ในทางปฏิบัติการตัดสินใจมักเกี่ยวข้องกับปัญหาที่ยุ่งยากสลับซับซ้อน และมีวิธีการแก้ปัญหาให้วินิจฉัย มากกว่าหนึ่งทางเสมอ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้วินิจฉัยปัญหาว่าจะเลือกสั่งการปฏิบัติ โดยวิธีใด จึงจะบรรลุเป้าหมายอย่างดีที่สุดและบังเกิดผลประโยชน์สูงสุดแก่องค์กรนั้น

จากการที่มีผู้ให้ความหมายดังกล่าวข้างต้นจึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารตัดสินใจใช้ในการแก้ไขปัญหาขององค์กร หรือการกำหนดแนวทางการปฏิบัติ ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากโครงสร้างองค์กร พฤติกรรมของบุคคล และกลุ่ม

ทฤษฎีการตัดสินใจเป็นการนำแนวความคิดที่มีเหตุผลที่ผู้บริหารใช้ในการเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ ทฤษฎีการตัดสินใจจำแนกตามวิธีการตัดสินใจ และทฤษฎีการตัดสินใจตามบุคคลที่ตัดสินใจ (สุโขทัยธรรมาธิราช, 2548, หน้า 263-264) ดังนี้

1. ทฤษฎีการตัดสินใจจำแนกตามวิธีการตัดสินใจ สามารถจำแนกทฤษฎีการตัดสินใจตามวิธีการตัดสินใจออกเป็น 3 วิธี ดังนี้

1.1 ทฤษฎีการตัดสินใจโดยการคาดการณ มีการใช้เทคนิคการคาดการณและการพยากรณ์ เข้ามาประกอบการตัดสินใจ เช่น การพยากรณ์โดยใช้แนวโน้ม เป็นต้น

1.2 ทฤษฎีการตัดสินใจโดยการพรรณนา เป็นการใช้กระบวนการวิจัยเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจ ดังนั้นผู้วิจัยจะต้องมีการพิสูจน์และเห็นจริงจึงจะดำเนินการตัดสินใจได้ บางครั้งเรียกการตัดสินใจแบบนี้ว่า การตัดสินใจทางวิทยาศาสตร์

1.3 ทฤษฎีการตัดสินใจโดยกำหนดความ เป็นทฤษฎีที่คำนึงถึงว่า แนวทางการตัดสินใจควรจะเป็นหรือน่าจะเป็นอย่างไรจึงจะสามารถบรรลุเป้าหมายที่ต้องการตัดสินใจได้

2. ทฤษฎีการตัดสินใจจำแนกตามบุคคลที่ตัดสินใจ สามารถจำแนกทฤษฎีการตัดสินใจโดยการจำแนกตามบุคคลที่ตัดสินใจได้เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

2.1 การตัดสินใจโดยคนเดียว เป็นการตัดสินใจโดยคนเดียว เพียงจะทำให้เกิดความรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพในการตัดสินใจ มักจะใช้ธุรกิจขนาดย่อมที่มีผู้ประกอบการที่เป็นเจ้าของกิจการ และเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับปัญหาและทราบข้อมูลได้ดีกว่า

2.2 การตัดสินใจโดยกลุ่ม เป็นการตัดสินใจที่ยืดทีมงาน และคณะกรรมการเป็นผู้ร่วมตัดสินใจเป็นการมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เมื่อใดก็ตามที่ต้องการความร่วมมือผู้บริหาร จึงควรให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม ดังนั้นการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จึงจำเป็นสำหรับองค์การในอนาคต

อย่างไรก็ตามในการตัดสินใจโดยคนเดียวหรือกลุ่มนั้นผู้บริหารจำเป็นที่จะต้องพิจารณาความสลับซับซ้อนของปัญหาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจด้วย ซึ่งความสลับซับซ้อนของปัญหา

ประเภทของการตัดสินใจ

การตัดสินใจเป็นกระบวนการเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่ง จากหลายๆ ทางเลือกที่ได้พิจารณาหรือประเมินอย่างดีแล้วว่าเป็นทางให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การ ในขณะที่การตัดสินใจจะเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญ และเกี่ยวข้องกับหน้าที่การบริหารหรือการจัดการเกือบ ทุกขั้นตอนไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจเพื่อการวางแผน การจัดองค์การ การจัดคนเข้าทำงาน การประสานงาน และการควบคุม เป็นต้น ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องมีบทบาทและหน้าที่ในการตัดสินใจ

ผู้บริหารที่ทำการตัดสินใจเลือกทางเลือกภายใต้สถานการณ์ต่างๆ นั้น อาจต้องทำการตัดสินใจ ในลักษณะที่แตกต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับข้อมูลข่าวสารที่จะเกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและเหตุการณ์ในอนาคต สำหรับการแบ่งประเภทของการตัดสินใจจึงขึ้นอยู่กับข้อมูลที่มีอยู่เป็นสำคัญ อย่างไรก็ตามผู้ตัดสินใจ สามารถคาดคะเนสถานการณ์ทั้งหมดที่จะเป็นไปได้ในอนาคตนั้น เป็นเพียงการระบุนความเป็นไปได้ของสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น ซึ่งผู้ตัดสินใจยังไม่ทราบถึงความแน่นอนของสถานการณ์จะเกิดขึ้น และสถานการณ์ทั้งหมดนั้นก็ยังมีเพียงสถานการณ์เดียวเท่านั้นที่จะเกิดขึ้นนอกนั้นอาจเป็นเพียงสถานการณ์ ที่มีโอกาสเป็นไปได้แต่ไม่ได้เกิดขึ้นจริงก็ได้ จากความหมายข้างต้นผู้บริหารแต่ละคนอาจให้ความหมายและความสำคัญของการตัดสินใจ ที่แตกต่างกันออกไปในรายละเอียดของแต่ละสถานการณ์ ในส่วนที่พิจารณาเหมือนกัน ได้แก่

1. กระบวนการการตัดสินใจ เป็นการตัดสินใจที่ต้องผ่านกระบวนการวิเคราะห์และพิจารณา ถึงข้อมูลที่เกิดขึ้นจากนั้นผู้บริหารจึงทำการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมและดีที่สุดสำหรับ กระบวนการตัดสินใจประกอบด้วยขั้นตอนการแสวงหาข้อมูล การออกแบบการตัดสินใจ รวมทั้ง การตัดสินใจเลือกทางเลือกเพื่อให้สามารถเลือกทางเลือกได้ดีที่สุด ดังนั้นในการวิเคราะห์และพิจารณา จะต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ และผ่านกระบวนการตัดสินใจนั่นเอง

2. การตัดสินใจเกี่ยวข้องกับทางเลือก การตัดสินใจเป็นความพยายามในการสร้างทางเลือก ให้มากที่สุดเท่าที่ทำได้ ทางเลือกที่น้อยอาจปิดโอกาสความคิดสร้างสรรค์หรือทางเลือกที่ดีกว่าได้ ดังนั้นผู้บริหารจึงมีความจำเป็นต้องมีการฝึกฝนในการสร้างทางเลือกที่หลากหลาย และมีความสร้างสรรค์อีกด้วย การตัดสินใจเกี่ยวข้องกับทางเลือก ซึ่งโดยทั่วไปจะเป็นการตัดสินใจที่ไม่ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติไว้ล่วงหน้าเป็นการตัดสินใจที่แตกต่างออกไปจากสถานการณ์ปกติ ที่ไม่ได้มีการกำหนดโครงสร้างการตัดสินใจไว้ ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องค้นหาแนวทางการตัดสินใจเพื่อ

3. การตัดสินใจเกี่ยวข้องกับโครงสร้างขององค์กร ผู้บริหารในแต่ละระดับจะมีบทบาทและหน้าที่ในการตัดสินใจที่แตกต่างกัน เช่น ผู้บริหารระดับสูงจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ ผู้บริหารระดับกลางจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจด้านการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารระดับปฏิบัติจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในการดำเนินงานให้สำเร็จตามระยะเวลา และเป้าหมาย ที่กำหนดไว้ การตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้างขององค์กรเป็นการตัดสินใจในงานประจำ โดยทั่วไป จะเป็นกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ขั้นตอนการปฏิบัติ เป็นต้น เพื่อให้ทุกคนทราบและถือปฏิบัติ ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องมีบทบาทในการกำหนดมาตรฐานและแนวทางการปฏิบัติไว้ล่วงหน้าในองค์กร

4. การตัดสินใจเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุคลากร การตัดสินใจจะมีผลกระทบต่อบุคคล กลุ่ม และทั้งองค์กร ซึ่งพฤติกรรมของบุคคลแต่ละคนจะมีความแตกต่างกัน ดังนั้น ผู้บริหารจะต้อง มีความเข้าใจและมีจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับบุคคล กลุ่ม และองค์กรที่ดี จึงจะทำให้การตัดสินใจประสบความสำเร็จได้ สำหรับการตัดสินใจที่มีลักษณะสร้างสรรค์ที่เป็นการตัดสินใจที่เกิดจากความคิดริเริ่มของผู้บังคับบัญชาเป็นสำคัญและเป็นการตัดสินใจโดยคนๆ เดียว ส่วนการตัดสินใจ โดยกลุ่มเป็นการตัดสินใจที่มีความสลับซับซ้อนที่ไม่สามารถตัดสินใจโดยคนๆ เดียวได้ จึงต้องอาศัย ความร่วมมือจากทุกฝ่ายก็จำเป็นที่จะต้องมีการตัดสินใจโดยกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

ในการแบ่งประเภทของการตัดสินใจ สามารถแบ่งได้ ดังนี้ (<http://irrigation.rid.go.th/rid15/ppn/Knowledge/Decision%20Support%20Systems/dss1.htm>)

1. การตัดสินใจแบบโครงสร้าง (Structure) บางครั้งเรียกว่าแบบกำหนดไว้ล่วงหน้า เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นประจำ จึงมีมาตรฐานในการตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาอยู่แล้ว โดยวิธีการในการแก้ปัญหาที่ดีที่สุดจะถูกกำหนดไว้อย่างชัดเจน ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ เช่น การหาระดับสินค้าคงคลังที่เหมาะสมหรือการเลือกกลยุทธ์ในการลงทุนที่เหมาะสมที่สุด เมื่อมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดค่าใช้จ่ายต่ำที่สุดหรือเพื่อให้เกิดกำไรสูงสุด การตัดสินใจแบบโครงสร้างนี้จึงมักใช้

แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ ความรู้ทางด้านวิทยาการการจัดการ การวิจัยเพื่อการดำเนินงานเข้ามาใช้ เป็นต้น ตัวอย่างของการตัดสินใจ ได้แก่ การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับสินค้าคงคลัง การวิเคราะห์งบประมาณ การตัดสินใจด้านการลงทุน ระบบการจัดส่ง เป็นต้น

2. การตัดสินใจแบบไม่เป็นโครงสร้าง (Unstructured) เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหา ที่มีรูปแบบไม่ชัดเจนหรือมีความซับซ้อน จึงไม่มีแนวทางในการแก้ปัญหาแน่นอนเป็นปัญหาที่ไม่มี ระเบียบวิธีแก้ไว้อย่างชัดเจนว่าต้องทำอะไรบ้าง การตัดสินใจกับปัญหาลักษณะนี้ จะไม่มีเครื่องมือ

3. การตัดสินใจแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi structure) เป็นการตัดสินใจแบบผสมระหว่าง โครงสร้างและไม่เป็นโครงสร้าง ปัญหาแบบกึ่งโครงสร้างนี้จะใช้วิธีแก้ปัญหาแบบมาตรฐานและ การพิจารณาโดยมนุษย์รวมเข้าไว้ด้วยกัน คือ มีลักษณะเป็นกึ่งโครงสร้าง แต่มีความซับซ้อนมากขึ้น ขึ้นตอนจึงไม่ชัดเจนว่าจะมีขั้นตอนอย่างไร ปัญหาบางส่วนเขียนเป็นแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ได้ แต่ ปัญหาบางส่วนไม่สามารถเขียนออกมาในรูปของแบบจำลองได้ เช่น การทำสัญญาทางการค้า การ กำหนดงบประมาณทางการตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

องค์ประกอบของการตัดสินใจ

การตัดสินใจมีองค์ประกอบที่ต้องพิจารณามี 4 ประการคือ

1. ผู้ทำการตัดสินใจ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดเพราะการตัดสินใจจะดีหรือไม่ขึ้นกับ บุคคลผู้ตัดสินใจเป็นสำคัญ ดังนั้นผู้ตัดสินใจจำเป็นต้องมีข้อมูล มีเหตุผล มีค่านิยมที่ถูกต้องสอดคล้อง ต่อการบรรลุเป้าหมายของการ แต่ในบางครั้งถ้าผู้ทำการตัดสินใจขาดข้อมูลที่ถูกต้องขาดเหตุผล และมี ค่านิยมที่มาสอดคล้องแล้วจะทำให้ผลของการตัดสินใจไม่ดีพอได้ ผู้ทำการตัดสินใจบางเรื่อง ต้องมุ่งสู่ การตัดสินใจเป็นกลุ่มบางเรื่องบางกรณีก็ตัดสินใจโดยคนๆ เดียว ดังนั้นผู้บริหารจึงต้อง วิเคราะห์ สถานการณ์ให้ถูกต้อง

2. ประเด็นปัญหาที่ต้องตัดสินใจ เป็นองค์ประกอบที่สองที่ต้องให้ความสำคัญ ปัญหาที่ ต้องตัดสินใจนั้นจำแนกได้หลายประการ เช่น จำแนกตามโรค โครงสร้างและระบบงานบกพร่อง โรค พฤติกรรมบกพร่อง และโรคเทคโนโลยีและวิทยาการบกพร่อง เมื่อกำหนดปัญหาได้ชัดว่าเป็น ปัญหา เรื่องอะไรก็สามารถหาแนวทางแก้ไขปัญหาได้ถูกต้อง

3. ทางเลือกต่าง ๆ ที่บรรลุเป้าหมายได้ เป็นองค์ประกอบที่สามที่ต้องคำนึง ผู้บริหารต้อง พยายามที่จะค้นหาทางเลือกที่ดีกว่าอยู่เสมอและสร้างทางเลือกให้มากกว่า 2 ทางเลือก ในปัจจุบัน การ

บริหารองค์การมุ่งสู่การสร้างทางเลือกสู่การผลิตสินค้าและบริการที่ถูกลงกว่า มีคุณภาพสูงกว่า มีความรวดเร็ว มีการบริการที่ประทับใจมากกว่า นอกจากนี้ควรจะสร้างทางเลือกเพื่อมุ่งสู่การเรียนรู้ และสร้างนวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อองค์การอีกด้วย

4. สภาพการณ์ที่ทำการตัดสินใจ ในการตัดสินใจจำเป็นต้องคำนึงถึงสภาพการณ์ที่ทำการตัดสินใจเป็นแบบใด ซึ่งมี 3 ประการ ได้แก่ สภาพการณ์ที่แน่นอน เป็นสภาพการณ์ที่ผู้ทำการตัดสินใจทราบทางเลือกต่างๆ และทราบถึงผลที่จะเกิดขึ้นของแต่ละทางเลือกอย่างดีด้วย การตัดสินใจดังกล่าวย่อมมีโอกาสถูกต้องมากที่สุด เช่น ตัดสินใจนำเงินฝากธนาคารยอมค่านวดอกเบี้ยได้ชัดเจนใน ระยะสั้นและยาว สภาพการณ์ที่เสี่ยง เป็นสภาพการณ์ที่ผู้บริหารตัดสินใจทราบทางเลือกต่างๆ และทราบโอกาส ความน่าจะเป็นที่จะเกิดขึ้นผู้บริหารจะตัดสินใจเมื่อโอกาสที่จะได้รับผลประโยชน์ มากกว่าเสียประโยชน์ การตัดสินใจในสภาพการณ์เสี่ยงผู้ทำการตัดสินใจต้องเรียนรู้ทำความเข้าใจ เรื่องทฤษฎีความน่าจะเป็นและแขนงการตัดสินใจ และสภาพการณ์ที่ไม่แน่นอน เป็นสภาพการณ์ ที่ผู้ทำการตัดสินใจอาจทราบทางเลือกต่างๆ แต่ไม่ทราบผลที่อาจจะเกิดขึ้นในแต่ละทางเลือกโดยไม่ สามารถคาดคะเนความน่าจะเป็นของแต่ละทางเลือกภายใต้สภาพการณ์ดังกล่าว ผู้ทำการตัดสินใจ จึงไม่ควรตัดสินใจใดๆ ลงไปจนกว่าจะมีข้อมูลสารสนเทศที่น่าเชื่อถือมากกว่าที่มีอยู่

ขั้นตอนในการตัดสินใจ

การตัดสินใจเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่เป็นกระบวนการ (Process) และต้องมีการพิจารณาข้อมูลต่างๆ อย่างรอบคอบ จากนั้นจึงทำการกำหนดทางเลือกและเลือกทางที่ดีที่สุดขึ้นมาและนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป ซึ่งแนวความคิดของนักวิชาการได้แบ่งขั้นตอนการตัดสินใจไว้มีลักษณะที่ใกล้เคียงกัน

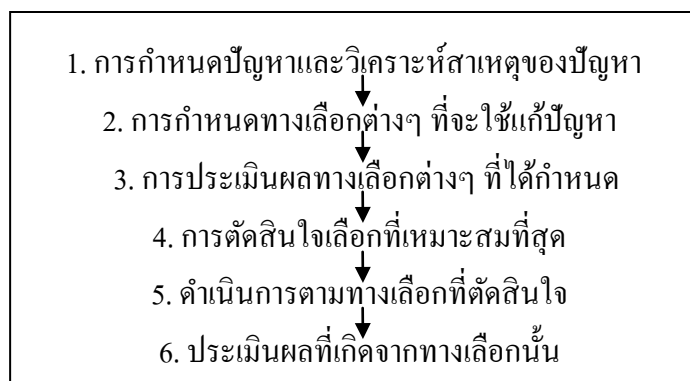
โดยทั่วไปกระบวนการตัดสินใจจะมีความแตกต่างกันในด้านการจัดกลุ่มของแต่ละขั้นตอน สำหรับกระบวนการตัดสินใจ (ชนงกรณ์ กุณฑลบุตร, 2547 : 50-52) ดังนี้

1. การกำหนดปัญหาและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา สำหรับขั้นตอนแรกของการตัดสินใจ จะเป็นการกำหนดปัญหาและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาให้เกิดความชัดเจนก่อน ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นกับองค์การบางครั้งยากต่อการระบุว่ามาจากสาเหตุใด เช่น องค์การประสบปัญหาเกี่ยวกับต้นทุน การผลิตที่สูงขึ้นซึ่งอาจเกิดขึ้นจากหลายสาเหตุ ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องทำการศึกษาวิเคราะห์เพื่อระบุ และกำหนดปัญหาให้ชัดเจนว่าเกิดจากสาเหตุอะไร โดยทั่วไปการแบ่งประเภทของปัญหา ได้แก่ ปัญหาที่เป็นมาตั้งแต่อดีตและปัญหามีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้นในอนาคต ปัญหาที่ทราบล่วงหน้าว่า จะ

เกิดขึ้นและควรเตรียมการป้องกันหรือปัญหาเฉพาะด้านเป็นปัญหาที่เกิดจากสาเหตุเดียว และสามารถแก้ไขสำเร็จได้ง่าย เป็นต้น ดังนั้นการกำหนดปัญหาและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาจึงเป็น ขั้นตอนที่มีความสำคัญมากที่สุดต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร วิชาองค์การและการจัดการ ผศ.ดร.วราภรณ์ นุชรากัม วดี 115

2. การกำหนดทางเลือกต่างๆ ที่จะใช้แก้ปัญหา เมื่อผู้บริหารสามารถกำหนดปัญหาได้ชัดเจนแล้ว โดยจะต้องมีการกลั่นกรองข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทั้งหมด เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะแวดล้อมภายในและภายนอกองค์การเพื่อค้นหาปัจจัยต่างๆ ที่เป็นองค์ประกอบของปัญหาที่มีระดับความรุนแรงแตกต่างกัน ข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดจะถูกนำมากำหนดเป็นทางเลือกเพื่อแก้ไขปัญหา ทางเลือกที่กำหนดในขั้นตอนนี้อาจมีหลายทางเลือก เช่น ทางเลือกในการแก้ปัญหาต้นทุน การผลิตที่สูงขึ้นอาจเกิดขึ้นได้ตั้งแต่การปรับวิธีการทำงานของฝ่ายผลิต การฝึกอบรมทีมงานเพื่อเพิ่มทักษะการผลิต การปรับปรุงการออกแบบผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

3. การประเมินผลทางเลือกต่างๆ ที่ได้กำหนด หลังจากวิเคราะห์ปัญหา ทำการกำหนดทางเลือกต่างๆ ที่จะใช้แก้ปัญหา จากนั้นจึงทำการประเมินผลทางเลือกต่างๆ ซึ่งเป็นแนวทางการนำปัญหาไปสู่การแก้ไข ในขั้นตอนนี้ผู้ตัดสินใจจะวิเคราะห์และประเมินว่าทางเลือกใดสามารถแก้ไขปัญหา ได้ดีที่สุด ทางเลือกใดควรจะดำเนินการก่อนและหลัง มีการใช้กระบวนการชั่งน้ำหนักเพื่อพิจารณาถึง ผลดีและผลเสียในแต่ละทางเลือกด้วย นอกจากนี้จะต้องพิจารณาด้วยว่าการตัดสินใจในทางเลือกหนึ่ง ย่อมส่งผลกระทบต่อปัญหาอื่นๆ ตามมาได้ ดังนั้นควรวิเคราะห์และประเมินทางเลือกอย่างรอบคอบ สำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นจะเป็นการพิจารณาปัญหาจากภายในองค์การมากกว่าภายนอก เช่น บุคลากร อุปกรณ์ขาดแคลน แนวทางแก้ไขสามารถทำได้โดยการเพิ่มบุคลากรการจัดซื้ออุปกรณ์เพิ่ม เป็นต้น



แผนภาพที่ 1 แสดงขั้นตอนในการตัดสินใจ ที่มา (ชนงกรณ์ กุณทลบุตร, 2547 : 50)

ขั้นตอนในการตัดสินใจ ได้แก่ ขั้นตอนการกำหนดปัญหาและ วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา การกำหนดทางเลือกต่างๆ ที่จะใช้แก้ปัญหา การประเมินผลทางเลือกต่างๆ ที่ได้กำหนด การตัดสินใจเลือกที่เหมาะสมที่สุด การดำเนินการตามทางเลือกที่ตัดสินใจ รวมทั้ง การประเมินผลที่เกิดจากทางเลือกนั้นๆ ตามลำดับ

4. การตัดสินใจเลือกที่เหมาะสมที่สุด เป็นการนำเอาทางเลือกต่างๆ มาเปรียบเทียบว่า ทางเลือกใดจะเหมาะสมและเป็นไปได้มากกว่ากัน เช่น องค์การมีเงินทุนไม่เพียงพออาจใช้ทางเลือกที่เป็นไปได้มากที่สุด คือ การกู้ยืมจากภายนอก การนำเงินกำไรสะสมมาใช้ เป็นต้น

5. ดำเนินการตามทางเลือกที่ตัดสินใจ เป็นการเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดและมีความเหมาะสมมากที่สุด จากนั้นจึงนำผลการตัดสินใจสู่การปฏิบัติและประเมินผลต่อไป

6. ประเมินผลที่เกิดจากทางเลือกนั้นๆ การประเมินผลเป็นการพิจารณาคุณค่าของผลงาน และความแตกต่างระหว่างผลการปฏิบัติงานกับเกณฑ์ และมาตรฐานที่ได้เลือกจากทางเลือกที่ตัดสินใจ ทั้งนี้ผู้บริหารต้องทำการเปรียบเทียบผลงานกับเกณฑ์ และมาตรฐานก่อนว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ และความแตกต่างนั้นมีความสำคัญมากน้อยเพียงใด จะก่อให้เกิดความเสียหายหรือไม่มากน้อยเพียงใด โดยตีค่าของความแตกต่างนั้นจากผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นว่าเป็นผลดีหรือผลเสียต่อองค์การอย่างไร

ทฤษฎีเกี่ยวกับส่วนประสมการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2546 : 434-436) กล่าวว่าธุรกิจที่ใช้บริการจะใช้ส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix) หรือ 4P's เช่นเดียวกับธุรกิจขายสินค้าซึ่งประกอบด้วย (1) ผลิตภัณฑ์ (Product) (2) ราคา (Price) (3) สถานที่ (Place) (4) การส่งเสริมการตลาด (Promotion) และนอกจากนั้น ยังต้องอาศัยเครื่องมืออื่นๆ เพิ่มเติม ประกอบด้วย (5) บุคคล (People) หรือ พนักงาน (Employees) ซึ่งต้องอาศัยการคัดเลือก (Selection) การฝึกอบรม(Training) การจูงใจ (Motivation) เพื่อให้สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าได้แตกต่างเหนือคู่แข่ง พนักงานต้องมีความสามารถ มีทัศนคติที่ดีสามารถตอบสนองต่อลูกค้า มีความคิดริเริ่ม มีความสามารถในการแก้ปัญหา และสามารถสร้างค่านิยมให้กับบริษัท (6) การสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพ (Physical Evidence and presentation) โดยพยายามสร้างคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management (TQM)) ตัวอย่าง โรงแรมต้องพัฒนา ลักษณะทางกายภาพและรูปแบบการให้บริการ เพื่อสร้างคุณค่าให้กับลูกค้า (Customer-Value

Proposition) ไม่ว่าจะเป็นด้านความสะดวก ความรวดเร็ว หรือผลประโยชน์อื่นๆ (7) กระบวนการ (Process) เพื่อส่งมอบคุณภาพในการให้บริการกับลูกค้าได้รวดเร็วและสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า (Customer Satisfaction)

อคุลย์ จาตุรงค์กุล, ดลยา จาตุรงค์กุลและพิมพ์เดือน จาตุรงค์กุล (2546, 12-14) แปลจาก Principles of Service Marketing and Management ซึ่งเขียนโดย เลิฟลือก, คริสโตเฟอร์และลอเรนไรท์ ได้กล่าวว่เมื่อพิจารณากลยุทธ์ทางการตลาดสินค้าที่ผลิตจากอุตสาหกรรม โดยปกตินักการตลาดยึดถือองค์ประกอบของกลยุทธ์เบื้องต้น 4 ประการ (4P) คือ P-product (ผลิตภัณฑ์) P-price (ราคา) P-place (ช่องทางการจำหน่าย) และ P-promotion (การส่งเสริมตลาดหรือการสื่อสาร) กล่าวโดยรวมแล้วทั้ง 4 จำพวกหมายถึง 4Ps ของส่วนผสมการตลาด แต่อย่างไรก็ตามการตลาดของธุรกิจบริการจำเป็นต้องรวมองค์ประกอบทางด้านกลยุทธ์อื่น ๆ เข้าไปด้วยในกลยุทธ์การบริการ นั่นก็คือ มีการใช้“8Ps” ในการบริหารบริการแบบผสมผสานหรือบูรณาการ ซึ่งอธิบายถึงตัวแปรในการตัดสินใจ8ประการที่ผู้บริหารองค์การที่ให้บริการต้องพิจารณาได้แก่

1. องค์ประกอบของผลิตภัณฑ์ (Product Elements) ผู้บริหารจะต้องพิจารณาผลิตภัณฑ์ทั้งผลิตภัณฑ์หลักและองค์ประกอบเสริมในส่วนที่เป็นบริการควบคู่กับตัวผลิตภัณฑ์ โดยสิ่งที่ผู้บริหารต้องพิจารณา คือ ผลิตภัณฑ์ต้องสอดคล้องกับความต้องการของลูกค้าและผลิตภัณฑ์ของคู่แข่งกันทำได้ดีมกน้อยเพียงใด

2. ราคาและค่าใช้จ่ายอื่นของผู้ใช้บริการ (Price and Other User Cost) องค์ประกอบนี้ชี้ให้เห็นถึงการบริหารค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น เนื่องจากลูกค้าได้รับคุณประโยชน์จากผลิตภัณฑ์ในด้านบริการ ความรับผิดชอบไม่จำกัดอยู่ที่งานการตั้งราคาเพื่อสร้างราคาขายแก่ลูกค้าเท่านั้น ซึ่งก็รวมถึงการตั้งกำไรจากการค้าและตั้งข้อตกลงเกี่ยวกับสินเชื่อด้วย นอกจากนั้นผู้จัดการบริการยังต้องตระหนักถึงทางปฏิบัติเพื่อหาวิธีลดต้นทุนและสิ่งอื่นที่ลูกค้ารับภาระไว้ใน การซื้อ และส่งผลให้เกิดใช้บริการให้น้อยลง ต้นทุนเหล่านี้รวมถึงค่าใช้จ่ายด้านการเงิน ด้านเวลา ความพยายามในรูปวัตถุและจิตใจรวมไปถึงประสบการณ์ของลูกค้าไปอดีตที่อาจจะเป็นลบหรือไม่พอใจต่อรูปแบบบริการก็ได้

3. สถานที่ ไซเบอร์สเปซและเวลา (Place, Cyberspace and Time) ในการส่งมอบองค์ประกอบของสินค้าไปสู่ลูกค้านั้นต้องเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ทั้งในเรื่องเวลาและสถานที่ รวมไปถึงช่องทางการจำหน่าย ซึ่งเป็นไปได้ทั้งช่องทางทั่วไปและใช้อิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับรูปแบบของผลิตภัณฑ์บริการที่ส่งมอบ บริการส่งข่าวสารข้อความและอินเทอร์เน็ต (Internet) ช่วยให้ข้อมูลผ่าน ไซ

เบอร์สเปซ (Cyberspace – การไม่มีสถานที่ที่พบเห็นได้) จึงมีการใช้สื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์แทน ไปยังลูกค้าในเวลาที่ต้องการโดยผ่านโทรศัพท์และคอมพิวเตอร์ ที่ถือเป็นกลยุทธ์ในด้านบริการ ได้แก่ ความรวดเร็วและความสะดวกซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ลูกค้าคาดหวังจะได้รับ

4. การส่งเสริมตลาดและการให้การศึกษาแก่ลูกค้า (Promotion and Education) ไม่มีโปรแกรมการตลาดใดจะสำเร็จลงได้โดยปราศจากโปรแกรมการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพองค์ประกอบนี้มีบทบาทสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ ให้ข่าวสารและคำแนะนำที่จำเป็นจูงใจกลุ่มเป้าหมายให้เห็นถึงคุณค่าของผลิตภัณฑ์ และส่งเสริมลูกค้าให้ก่อปฏิริยาเมื่อถึงเวลาอันควร ในการตลาดบริการ การสื่อสารส่วนมากมีลักษณะคล้ายกับการอบรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับกลุ่มลูกค้าใหม่ บริษัทอาจต้องให้ความรู้แก่ลูกค้าเกี่ยวกับคุณประโยชน์ของบริการ สถานที่และเวลาที่จะใช้บริการรวมถึงวิธีการเข้าร่วมในกระบวนการส่งมอบบริการอย่างได้ผล การสื่อสารอาจทำโดยตัวบุคคล เช่น พนักงานขาย ผู้ให้การฝึกอบรมหรือผ่านสื่อต่างๆ เช่น ทีวีหนังสือพิมพ์ นิตยสาร แผ่นพับและเว็บไซต์

5. กระบวนการ (Process) ในการสร้างและส่งมอบสินค้าองค์ประกอบของผลิตภัณฑ์ไปยังลูกค้านั้นต้องมีการออกแบบและจัดการขบวนการในเชิงปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการนั้นสามารถอธิบายได้ว่า เป็นวิธีการและลำดับขั้นตอนซึ่งระบบการบริการ ต้องดำเนินไป กระบวนการผลิตบริการที่ออกแบบมาไม่ดีมักจะสร้างความไม่พอใจให้ลูกค้า เนื่องจากอาจมีความล่าช้า มีขั้นตอนมาก และมีประสิทธิภาพในการบริการต่ำ ในขณะที่กระบวนการผลิตบริการที่ไม่ดีก็ส่งผลกระทบต่อพนักงานที่ให้บริการแก่ลูกค้าในการทำงาน สิ่งเหล่านี้จะส่งผลถึงคุณภาพของผลผลิตในการบริการและความล้มเหลวในการบริการในที่สุด

6. ผลผลิตและคุณภาพ (Productivity and Quality) องค์ประกอบเหล่านี้โดยมากมักจะพิจารณาแยกกันทีละส่วน แต่ไม่ควรพิจารณาองค์ประกอบเหล่านี้แยกกันโดยเด็ดขาด การที่จะปรับปรุงผลผลิตและระดับบริการลงอย่างไม่เหมาะสม จนลูกค้าเกิดความไม่พอใจคุณภาพของบริการตามที่ลูกค้ากำหนดเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งจะทำให้เห็นความแตกต่างในตัวผลิตภัณฑ์ ธุรกิจจำเป็นต้องมีการรักษาระดับบริการ เพื่อสร้างให้ผู้บริโภคพอใจและเกิดความภักดีในการใช้บริการ เป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้การควบคุมต้นทุนมีประสิทธิภาพ แต่ผู้บริหารต้องระวังไม่ให้มีการลดคุณภาพอย่างไรก็ดีการลงทุนปรับปรุงคุณภาพโดยปราศจากความเข้าใจถึงต้นทุนที่เพิ่มขึ้น และรายได้ที่เพิ่มขึ้น อาจทำให้บริษัทมีความสามารถในการทำกำไรพร้อมกับมีความเสี่ยงสูงในเวลาเดียวกัน

7. บุคคล (People) ผลิตภัณฑ์บริการทั้งหลายขึ้นอยู่กับการที่บุคคลปฏิบัติต่อกันสองฝ่ายคือ ระหว่างลูกค้ากับโรงเรียน สภาพของการปฏิบัติต่อกันสองฝ่ายมีอิทธิพลต่อการรับรู้ของลูกค้า

ในด้านคุณภาพของบริการเป็นอย่างมาก ลูกค้ายักตัดสินใจเกี่ยวกับคุณภาพของบริการ ที่เขาได้รับจากการประเมินบุคคลที่เป็นผู้ให้บริการบริษัทที่ประสบความสำเร็จ ส่วนใหญ่มักทุ่มเทความพยายามอย่างมากกับการรับและคัดเลือกพนักงาน การฝึกอบรม การจูงใจพนักงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่มีหน้าที่ติดต่อโดยตรงกับลูกค้า

8. หลักฐานที่เป็นตัววัตถุ (Physical Evidence) รูปร่างของตัวตึก สวนหย่อม พาหนะเฟอร์นิเจอร์ตกแต่ง เครื่องมือ สมาชิกที่เป็นพนักงาน ป้าย วัสดุสิ่งพิมพ์ และสิ่งเร้าที่มองเห็นด้วยตาเปล่า ทั้งหมดนี้เป็นหลักฐานเสริมที่มองเห็นได้ และแสดงถึงรูปแบบและคุณภาพบริการของบริษัทธุรกิจด้านบริการจำต้องบริหารหลักฐานที่เป็นตัววัตถุอย่างรอบคอบ เนื่องจากอาจมีผลกระทบต่อความประทับใจและความรู้สึกของลูกค้าได้ ในบริการที่มีองค์ประกอบที่จับต้องได้ ยกตัวอย่างเช่นในการประกันภัย อาจต้องทำการโฆษณาเพื่อสร้างสัญลักษณ์ที่สื่อความหมายในการคุ้มครองได้แก่ รมอาจเป็นสัญลักษณ์แห่งความคุ้มครอง รวมถึงการใช้สัญลักษณ์ปลอมปรากการ อาจหมายถึงมั่นคงปลอดภัย

การดำเนินการทางการตลาดมีผลทำให้ผู้ใช้บริการ หรือกลุ่มลูกค้าเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อสินค้าหรือบริการที่ได้รับ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับส่วนประสมทางการตลาดในการดำเนินการจัดการ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อารมณั เพชรชื่น ดร. (2547: 66) ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนอาชีวศึกษาเอกชน พบว่าปัจจัยของสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยของสถานศึกษาคือ ปัจจัยด้านโรงเรียน ที่สำคัญได้แก่ หลักสูตรที่เปิดสอน ที่ตั้งของโรงเรียน ภาพพจน์ของโรงเรียนตามลำดับ และปัจจัยการบริหารจัดการ ที่สำคัญได้แก่ ความรู้ความสามารถและการปฏิบัติตนของครู ระบบการจัดการภายใน สภาพแวดล้อมและระบบการแนะแนวและจัดหางาน ตามลำดับ

สามารถ โมรวรรณ และไพโรจน์ เกิดสมุทร (2554: 11) ศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า มีผลต่อการตัดสินใจ ด้านผลิตภัณฑ์ พบว่าการเรียนการสอนและหลักสูตรที่มีมาตรฐาน แสดงถึงความสามารถของสถาบันอุดมศึกษาในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ ซึ่งมีผลต่ออนาคตการทำงาน และสามารถปรับตัวสำหรับงานที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต ด้านราคา คือ ค่าเทอมและค่าธรรมเนียมของโรงเรียน มีเงินกองทุนรัฐบาลให้กู้ยืม และเปิดโอกาสให้มี

การผ่อนชำระค่าเล่าเรียนได้หลายงวด ด้านการจัดจำหน่าย ช่องทางการเข้าถึงบริการและสารสนเทศของสถาบันผ่านระบบ Internet เพราะว่าระบบ Internet เป็นระบบที่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้สะดวก ทุกที่ ทุกเวลา สร้างความเสมอภาคทางการศึกษาได้ตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาที่ต้องให้ทุกคนมีโอกาสได้ศึกษา ด้านการส่งเสริมการตลาด พบว่า สถาบันมีการแนะนำให้ความรู้ในการศึกษาต่อในสถาบันโดยบุคลากรที่มีคุณภาพ เพราะว่าการใช้บุคลากรในการแนะนำที่มีคุณภาพ จะสามารถสื่อสารข้อมูลในการศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เจตนา สุขอนก ผศ. (2552: 163) บัณฑิตวิทยาลัยที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในการตัดสินใจเลือกมหาวิทยาลัยเอกชนเพื่อเข้าศึกษาต่อ (กรณีศึกษาเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร) บัณฑิตวิทยาลัยที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกมหาวิทยาลัยเอกชน เพื่อเข้าศึกษาต่อ โดยนักศึกษาหญิงจะให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนทันสมัยมากกว่านักศึกษาชาย และนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในต่างจังหวัดจะให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนการตลาดมากกว่านักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในเขต กรุงเทพมหานคร ในด้านการจัดจำหน่ายโดยรวม มีศูนย์รับสมัครของมหาวิทยาลัยโดยตรงอยู่หลายที่ สามารถหาข้อมูล และสมัครได้ทาง Internet และมหาวิทยาลัยส่งอาจารย์ไปปรับสมัครถึงโรงเรียน

กฤษณ์ บุตรเนียน จุไร โชคประสิทธิ์ และอรสา จรุงธรรม (2554: 49) ศึกษาปัจจัยในการเลือกเข้าศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า ปัจจัยในการเลือกเข้าศึกษาประกอบด้วย 2 ด้าน คือ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน เป็นเพราะว่านักเรียนให้ความสนใจในวิชาชีพ นำวิชาชีพไปประกอบอาชีพได้รวมถึงการประกอบธุรกิจของครอบครัวมีส่วนในการผลักดันให้นักศึกษาต่อในสาขานั้นๆ สิ่งสำคัญที่ขาดไม่ได้ คือ การได้รับแนวคิดการส่งเสริมให้ข้อคิดเกี่ยวกับทางเลือกต่อในอนาคตที่เหมาะสมกับตัวเองซึ่งจะได้รับคำปรึกษาจากครูแนะแนวและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนให้ความสำคัญในเรื่องของระบบขององค์กร และการบริหารจัดการของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดปราจีนบุรี รวมถึงงานวิชาการของหลักสูตรสายวิชาชีพและภาพลักษณ์ของโรงเรียน ชื่อเสียงความโดดเด่น บุคลากรที่มีความสามารถ เป็นต้น ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยในการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเลือกเข้าศึกษา

สมจิต แ่งขัน (2548: บทคัดย่อ) ศึกษาความคิดเห็นด้านปัจจัยทางการตลาดของนักศึกษาในการเลือกศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความคิดเห็นและระดับการให้ความสำคัญด้านปัจจัยทางการตลาดของนักศึกษาในการเลือกศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการใช้แบบสอบถามจากนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อปีการศึกษา 2547 จำนวน 384 คน วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นด้วยสถิติพื้นฐาน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้ t-test ในการทดสอบค่าเฉลี่ยของความสำคัญของปัจจัยทางการตลาดทั้ง 8 ด้านแตกต่างกัน ระหว่างนักศึกษาระดับ ปวช.และระดับปวส. ใช้ Chi-Square ทดสอบความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษากับปัจจัยด้านการตลาดผลการศึกษพบว่านักศึกษาให้ระดับความสำคัญกับปัจจัยด้านการตลาด ในการเลือกศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานีดังนี้ นักศึกษาให้ระดับความสำคัญระดับมาก (1) ปัจจัยด้านผลผลิตและคุณภาพ (2) ปัจจัยด้านองค์ประกอบของผลิตภัณฑ์ (3) ด้านราคาและค่าใช้จ่ายอื่นของผู้ใช้บริการ (4) ด้านสถานที่ (5) ด้านการส่งเสริมการตลาดและการให้การศึกษาแก่ลูกค้า (6) ด้านกระบวนการ (7) ด้านบุคคล (8) ด้านหลักฐานที่เป็นตัววัตถุ นักศึกษาให้ระดับความสำคัญในระดับปานกลาง ซึ่งเมื่อจัดลำดับความสำคัญพบว่านักศึกษาให้ระดับความสำคัญด้านผลผลิตและคุณภาพมากที่สุด รองลงมาเป็นปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านราคาและค่าใช้จ่ายอื่นของผู้ใช้บริการตามลำดับ ปัจจัยด้านสถานที่ที่นักศึกษาให้ความสำคัญน้อยที่สุด ผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยของความสำคัญของปัจจัยทางการตลาดทั้ง 8 ด้านไม่แตกต่างกันระหว่าง นักศึกษาระดับ ปวช.และระดับ ปวส. สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ของนักศึกษาในแต่ละด้านกับปัจจัยด้านการตลาดทั้ง 8 ด้านพบว่า สถานศึกษาที่กำลังศึกษา มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านการตลาดทั้ง 8 ด้านระดับที่ศึกษา รายได้รวมของบิดามารดาต่อเดือนและอาชีพของผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านการตลาดทั้ง 8 ด้าน เพศ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านสถานที่ ด้านการส่งเสริมการตลาดและการให้การศึกษาแก่ลูกค้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิตและคุณภาพ ด้านบุคคล แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านองค์ประกอบของผลิตภัณฑ์ ด้านราคาและค่าใช้จ่ายอื่นของผู้ใช้บริการ สถานภาพของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านบุคคล และด้านหลักฐานที่เป็นตัววัตถุ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านองค์ประกอบของผลิตภัณฑ์ ด้านราคาและค่าใช้จ่ายอื่นของผู้ใช้บริการ ด้านสถานที่ ด้านการส่งเสริมการตลาดและการให้การศึกษาแก่ลูกค้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิตและคุณภาพระดับการศึกษาของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับ ปัจจัยด้านองค์ประกอบของผลิตภัณฑ์และด้านผลผลิตและคุณภาพ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านราคาและค่าใช้จ่ายอื่นของผู้ใช้บริการ ด้านสถานที่ ด้านการส่งเสริมการตลาดและการให้การศึกษาแก่ลูกค้า ด้านกระบวนการ ด้านบุคคล และด้านหลักฐานที่เป็นตัววัตถุ

คลฤดี สุวรรณศิริ (2550 : บทคัดย่อ) การศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาระหว่างสถาบันศึกษาของรัฐกับเอกชน ปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาเอกชนเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ การสอบเข้าง่าย ความพร้อมด้านอุปกรณ์การศึกษา ค่าใช้จ่ายในการศึกษา ชื่อเสียงของสถาบัน การนำความรู้ไปใช้การประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา อาคารสถานที่และชื่อเสียงของอาจารย์ผู้สอน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่6 ทั่วประเทศนักเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีและประกอบอาชีพรับราชการและนักธุรกิจ จะมีการตัดสินใจศึกษาต่อมากกว่านักเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษาต่ำและประกอบอาชีพอื่น เนื่องจากบิดามารดาเป็นต้นแบบที่ดีส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์การคาดหวังในการศึกษาต่อในระดับสูงของนักเรียนและพบว่านักเรียนที่ครอบครัวมีสถานภาพทางเศรษฐกิจดี จะมีการตัดสินใจศึกษาต่อมากกว่านักเรียนที่ครอบครัวมีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำ ซึ่งเศรษฐกิจเป็นตัวกำหนดโอกาสทางการศึกษาโดยการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีค่าใช้จ่ายในรูปค่าธรรมเนียมการศึกษา อุปกรณ์การศึกษา และค่าครองชีพอื่นๆ ดังนั้นนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำย่อมยากที่จะมีโอกาสศึกษาต่อเสมอภาคกับนักเรียนที่ครอบครัวมีสถานภาพทางเศรษฐกิจดี

กุลธนี ศิริรักษ์ (2551 : บทคัดย่อ) ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาตรีและปัจจัยในการเลือกสถาบันในจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ และบุรีรัมย์ ปัจจัยในการเลือกสถาบันเพื่อศึกษาต่อจะให้ความสำคัญกับ ชื่อเสียงของสถานศึกษา คุณวุฒิและชื่อเสียงของอาจารย์ การมีงานทำของบัณฑิต สถานที่ตั้ง ความสะดวกในการเดินทาง ความทันสมัยของหลักสูตรและสาขาวิชาที่เปิดสอน ค่าใช้จ่ายในการศึกษา สิ่งอำนวยความสะดวกและแหล่งเรียนรู้ภายใน ตามลำดับ ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อ คือ รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว รองลงมาคือสถานภาพทางการศึกษา โดยผู้ที่จบการศึกษาแล้วจะมีแนวโน้มที่จะศึกษาต่อระดับปริญญาตรีน้อยกว่าผู้ที่กำลังศึกษาอยู่

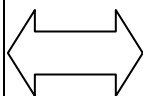
กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากการทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา และการทบทวนผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้วางกรอบแนวคิดการวิจัยครั้งนี้ตามที่ปรากฏในแผนภาพที่ 2 ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ปัจจัยส่วนบุคคล

- เพศ
- ระดับการศึกษาในปัจจุบัน
- การศึกษาต่อระดับปริญญาตรี
- เกรดเฉลี่ยสะสม
- รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน



ตัวแปรตาม

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษา

1. ด้านองค์ประกอบของสถานศึกษา
2. ด้านราคา
3. ด้านอาคารสถานที่และทำเลที่ตั้งของสถานศึกษา
4. ด้านการส่งเสริมตลาด
5. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียน
6. ด้านผลผลิตและคุณภาพสำหรับนักเรียน
7. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน
8. ด้านหลักฐานที่เป็นวัสดุอุปกรณ์ของสถานศึกษาแก่นักเรียน

แผนภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบและศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงาจำแนกตามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือประชากรกลุ่มโรงเรียนอาชีวศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 1 และ 2 ทั้งจังหวัดภูเก็ตและพังงา ทั้งหมด 10 สถาบันมีประมาณ 2,600 คน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการใช้ตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ณ ระดับค่าคลาดเคลื่อน (e) ที่ 5% จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 347 คน (เก็บจริง 385 คน) ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างสถาบันละ 40 คน จากนั้นใช้วิธีสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล เป็นแบบสอบถามให้เลือกตอบจำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา มีทั้งหมด 42 ข้อ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีข้อความจำนวน 3 ข้อใหญ่ โดยมีเกณฑ์ในการกำหนดค่าน้ำหนักของการประเมินเป็น 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) ดังนี้

ระดับความสำคัญ	ค่าน้ำหนักของคำตอบ
มากที่สุด	เท่ากับ 5 คะแนน
มาก	เท่ากับ 4 คะแนน
ปานกลาง	เท่ากับ 3 คะแนน
น้อย	เท่ากับ 2 คะแนน
น้อยที่สุด	เท่ากับ 1 คะแนน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่มีต่อสถาบันอุดมศึกษาแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-Ended)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ด้วยการเดินสุ่มตามกรอบกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด และเก็บแบบสอบถามคืนทันที พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ การวิจัยครั้งนี้จะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งจากข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) และทุติยภูมิ (Secondary Data) ดังต่อไปนี้

1. การสำรวจข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

การสำรวจข้อมูลปฐมภูมิใช้ วิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถาบันการศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา เป็นเครื่องมือในการวิจัย ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้า (Face to face)

2. การศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

ผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนักเรียนสายอาชีวศึกษาจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เช่น ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ข้อมูลออนไลน์ เว็บไซต์ต่างๆ ตลอดจนรายงานผลการวิจัยด้านการศึกษาดังกล่าว ของนักเรียนสายอาชีวศึกษา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการโดยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ลงรหัส บันทึกข้อมูล ทำการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างในแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งมีทั้งหมด 5 ข้อ ใช้วิธีหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วสรุปออกมาเป็นค่าร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียน สถาบันอุดมศึกษา ของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงาในแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นการประเมินระดับความสำคัญของแต่ละปัจจัย แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D) และสถิติอนุมาน ได้แก่ สถิติ (t-test) และวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way Analysis of Variance) และการทดสอบรายคู่ด้วยวิธี Least Square Difference ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐาน
3. การกำหนดช่วงคะแนนค่าเฉลี่ยของปัจจัยต่างๆ มีดังนี้

ช่วงคะแนนของค่าเฉลี่ย	ระดับความสำคัญ
4.50 – 5.00 คะแนน	หมายถึง ระดับความสำคัญมากที่สุด
3.50 – 4.49 คะแนน	หมายถึง ระดับความสำคัญมาก
2.50 – 3.49 คะแนน	หมายถึง ระดับความสำคัญปานกลาง
1.50 – 2.49 คะแนน	หมายถึง ระดับความสำคัญน้อย
1.00 – 1.49 คะแนน	หมายถึง ระดับความสำคัญน้อยที่สุด

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่นๆ ใช้การนับความถี่และจัด

อันดับ

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนอาชีวศึกษา ในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ในครั้งนี้เป็นการศึกษา ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษาในปัจจุบัน การศึกษาต่อระดับปริญญาตรี เกรดเฉลี่ยสะสม และรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน

จึงได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 385 ชุด ได้รับการตอบกลับมาจำนวน 385 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด โดยแบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษาในปัจจุบัน การศึกษาต่อระดับปริญญาตรี เกรดเฉลี่ยสะสม และรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน ใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่อจัดหมวดหมู่ และปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างเพื่อการวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติค่าความถี่ (Frequency) แล้วสรุปออกมาเป็นค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ได้แก่ ด้านองค์ประกอบของสถานศึกษา ด้านราคา ด้านอาคารสถานที่และทำเลที่ตั้งของสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านกระบวนการเรียน/การสอนแก่นักเรียน ด้านผลผลิตและคุณภาพของนักเรียน ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน และด้านหลักฐานที่เป็นวัสดุอุปกรณ์ของสถานศึกษา ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ส่วนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานการวิจัย ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล (เพศ ระดับการศึกษาในปัจจุบัน การศึกษาต่อระดับปริญญาตรี เกรดเฉลี่ย และรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน) ที่แตกต่างกันทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา แตกต่างกัน ใช้สถิติอนุมาน ได้แก่ สถิติ (t-test) และวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way Analysis of Variance) และการทดสอบรายคู่ด้วยวิธี Least Square Difference

ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละจำแนกตามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	170	44.20
หญิง	215	55.80
ระดับการศึกษาในปัจจุบัน		
ปวส.1	193	50.10
ปวส.2	192	49.90
การศึกษาต่อระดับปริญญาตรี		
ต้องการศึกษาต่อ	309	80.30
ยังไม่แน่ใจ	76	19.70
เกรดเฉลี่ยสะสม		
ต่ำกว่า 2.00	70	18.20
2.01-2.50	215	55.80
2.51-3.00	42	10.90
3.01-3.50	36	9.40
3.51-4.00	22	5.70
รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน		
ไม่เกิน 15,000 บาท	9	2.30
15,001-30,000 บาท	220	57.10
30,001-45,000 บาท	116	30.10
45,001-50,000 บาท	30	7.80
50,001 บาท ขึ้นไป	10	2.70

จากตาราง 1 กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 385 คน พบว่า เป็นเพศหญิง จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 55.80 และเพศชาย จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 44.20 ของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ระดับการศึกษาปวส.1 จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 50.10 ต้องการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 309 คน คิดเป็นร้อยละ 80.30 มีเกรดเฉลี่ยสะสม 2.01-2.50 จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 55.80 และมีรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 15,001-30,000 บาท จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 57.10

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา

ตาราง 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียน สถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านองค์ประกอบของสถานศึกษา	3.76	0.49	มาก
2. ด้านราคา	3.65	0.49	มาก
3. ด้านอาคารสถานที่และทำเลที่ตั้งของสถานศึกษา	3.81	0.61	มาก
4. ด้านการส่งเสริมการตลาด	3.79	0.59	มาก
5. ด้านกระบวนการเรียน/การสอนแก่นักเรียน	3.87	0.52	มาก
6. ด้านผลผลิต และคุณภาพของนักเรียน	3.89	0.55	มาก
7. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน	3.45	0.87	ปานกลาง
8. ด้านหลักฐานที่เป็นวัสดุอุปกรณ์ของสถานศึกษา	3.79	0.71	มาก
โดยรวม	3.75	0.41	มาก

จากตาราง 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา พบว่า โดยรวมทุกด้านมีผลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$)

เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย พบว่า ด้านผลผลิตและคุณภาพของนักเรียน ด้านกระบวนการจัดการการเรียนการสอนแก่นักเรียน ด้านอาคารสถานที่และทำเลที่ตั้งของสถานศึกษา ด้านส่งเสริมการตลาด ด้านหลักฐานที่เป็นวัสดุอุปกรณ์ของสถานศึกษา ด้านองค์ประกอบของสถานศึกษา และด้านราคา มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.89, 3.87, 3.81, 3.79, 3.79, 3.76,$ และ 3.65 ตามลำดับ) ส่วนด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$)

ตาราง 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ด้านองค์ประกอบของสถานศึกษา

ด้านองค์ประกอบของสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. เป็นที่รู้จักได้รับการยอมรับจากบุคคลทั่วไปโดยเฉพาะเรื่องคุณภาพมาตรฐาน	3.91	0.67	มาก
2. มีชื่อเสียงด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา	3.82	0.74	มาก
3. ได้รับการรับรองคุณภาพการศึกษา (สมศ.)	3.86	0.81	มาก
4. มีครู-อาจารย์จบตรงสาขาที่ทำการสอน	3.87	0.82	มาก
5. มีสาขาวิชาชีพให้เลือกเรียนหลากหลาย เช่น การท่องเที่ยว การโรงแรม คอมพิวเตอร์กราฟฟิก บริหารธุรกิจ เป็นต้น	3.84	0.94	มาก
6. มีบรรยากาศ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี	3.29	0.76	ปานกลาง
โดยรวม	3.76	0.49	มาก

จากตาราง 3 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ด้านองค์ประกอบของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$)

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ด้านองค์ประกอบของสถานศึกษา โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยพบว่า เป็นที่รู้จักได้รับการยอมรับจากบุคคลทั่วไปโดยเฉพาะเรื่องคุณภาพมาตรฐาน มีครู-อาจารย์จบตรงสาขาที่ทำการสอน ได้รับการรับรองคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มีสาขาวิชาชีพให้เลือกเรียนหลากหลาย เช่น การท่องเที่ยว การโรงแรม คอมพิวเตอร์กราฟฟิก บริหารธุรกิจ เป็นต้น และมีชื่อเสียงด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก \bar{X} (= 3.91, 3.87, 3.86, 3.84 และ 3.82 ตามลำดับ) ส่วนด้านมีบรรยากาศ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$)

ตาราง 4 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ด้านราคา

ด้านราคา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มีการกำหนดค่าธรรมเนียมการเรียน ค่าบริการต่างๆ อย่างเหมาะสม	3.73	0.78	มาก
2. มีการให้บริการนักเรียนอย่างทั่วถึง	3.60	0.77	มาก
3. มีกระบวนการชำระค่าธรรมเนียมการเรียนหรือค่าบริการต่างๆ อย่างเป็นระบบ	3.72	0.77	มาก
4. มีการให้บริการเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.)	3.89	0.89	มาก
5. มีทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์	3.33	0.86	ปานกลาง
โดยรวม	3.65	0.49	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ด้านราคา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.65$)

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ด้านราคา โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย พบว่า มีการให้บริการเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) มีการกำหนดค่าธรรมเนียมการเรียน ค่าบริการต่างๆ อย่างเหมาะสม มีกระบวนการชำระค่าธรรมเนียมการเรียน หรือค่าบริการต่างๆ อย่างเป็นระบบ และ มีการให้บริการนักเรียนอย่างทั่วถึง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89, 3.73, 3.72$ และ 3.60 ตามลำดับ) ส่วนมีทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$)

ตาราง 5 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ด้านอาคารสถานที่และทำเลที่ตั้งของสถานศึกษา

ด้านอาคารสถานที่และทำเลที่ตั้งของสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ตั้งอยู่ในเมือง ใกล้แหล่งชุมชน	3.92	0.91	มาก
2. มีการคมนาคมที่สะดวก	3.84	0.84	มาก
3. มีมาตรการหรือแนวปฏิบัติเพื่อรักษาความปลอดภัย	3.72	0.88	มาก
4. มีอาคารเรียน อาคารปฏิบัติการเหมาะสมหรือเพียงพอ	3.83	0.88	มาก
5. ให้บริการแก่ผู้มาติดต่ออย่างสะดวกและรวดเร็ว	3.71	0.85	มาก
โดยรวม	3.81	0.61	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ด้านอาคารสถานที่และทำเลที่ตั้งของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$)

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ด้านอาคารสถานที่และทำเลที่ตั้งของสถานศึกษา โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย พบว่า ตั้งอยู่ในเมือง ใกล้แหล่งชุมชน มีการคมนาคมที่สะดวก มีอาคารเรียน อาคาร

ปฏิบัติการเหมาะสมหรือเพียงพอ มีมาตรการหรือแนวปฏิบัติเพื่อรักษาความปลอดภัย และให้บริการแก่ผู้มาติดต่ออย่างสะดวกและรวดเร็ว อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.92, 3.84, 3.83, 3.72$ และ 3.71 ตามลำดับ)

ตาราง 6 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ต และพังงา ด้านการส่งเสริมการตลาด

ด้านการส่งเสริมการตลาด	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ รายการโทรทัศน์ ท้องถิ่น ป้ายโฆษณา และเว็บไซต์ เป็นต้น	3.74	0.84	มาก
2. ให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งผลต่อชื่อเสียง	3.87	0.73	มาก
3. มีกิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้นักเรียนได้ทำงานระหว่างเรียน	3.92	0.77	มาก
4. มีการร่วมกิจกรรมกับสถานประกอบการ เช่น บริษัททัวร์ โรงแรม โรงงาน บริษัทห้างร้าน หรืออื่น ๆ	3.79	0.88	มาก
5. มีการจัดนิทรรศการวิชาการ/วิชาชีพ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	3.64	0.78	มาก
โดยรวม	3.79	0.60	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ด้านการส่งเสริมการตลาดโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.79$)

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ด้านการส่งเสริมการตลาดโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย พบว่า มีกิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้นักเรียนได้ทำงานระหว่างเรียน ให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งผลต่อชื่อเสียง มีการร่วมกิจกรรมกับสถานประกอบการ เช่น บริษัททัวร์ โรงแรม โรงงาน บริษัทห้างร้าน หรืออื่น ๆ มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ รายการโทรทัศน์ ท้องถิ่น ป้ายโฆษณา และเว็บไซต์ เป็นต้น และ มีการจัดนิทรรศการวิชาการ/วิชาชีพ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.92, 3.87, 3.79, 3.74$ และ 3.64 ตามลำดับ)

ตาราง 7 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ต และพังงา ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียน

ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มีระบบการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อของนักเรียนอย่างเหมาะสม	3.74	0.77	มาก
2. มีวิธีการสอน หรือเทคนิคการสอนที่เสริมสร้างให้นักเรียนมีทักษะวิชาชีพมากขึ้น	3.91	0.72	มาก
3. มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างเหมาะสม	3.94	0.77	มาก
4. มีการสนับสนุนให้นักเรียนทำโครงการวิชาชีพ	3.92	0.79	มาก
5. มีการวัดผลประเมินผลโดยใช้ระบบสารสนเทศที่ทันสมัย	3.83	0.82	มาก
โดยรวม	3.87	0.52	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$)

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย พบว่า มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างเหมาะสม มีการสนับสนุนให้นักเรียนทำโครงการวิชาชีพ มีวิธีการสอน หรือเทคนิคการสอนที่เสริมสร้างให้นักเรียนมีทักษะวิชาชีพมากขึ้น มีการวัดผลประเมินผลโดยใช้ระบบสารสนเทศที่ทันสมัย และมีระบบการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อของนักเรียนอย่างเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94, 3.92, 3.91, 3.83$ และ 3.74 ตามลำดับ)

ตาราง 8 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ต และพังงา ด้านผลผลิต และคุณภาพของนักเรียน

ด้านผลผลิต และคุณภาพของนักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มีทักษะอาชีพตามสาขาที่เรียน	3.98	0.78	มาก
2. มีคุณธรรมและจริยธรรม	3.88	0.77	มาก
3. ศึกษาต่อหรือได้งานทำตรงสาขาที่สำเร็จการศึกษา	3.95	0.81	มาก
4. สามารถสอบผ่านมาตรฐานวิชาชีพ	3.91	0.80	มาก
5. มีทักษะด้านวิชาชีพตรงกับความต้องการของสถานศึกษาและสถานประกอบการ	3.82	0.76	มาก
6. มีผลงานนวัตกรรม หรือสิ่งประดิษฐ์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง	3.79	0.81	มาก
โดยรวม	3.89	0.55	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ด้านผลผลิต และคุณภาพของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$)

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ด้านผลผลิต และคุณภาพของนักเรียน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยพบว่า มีทักษะอาชีพตามสาขาที่เรียน ศึกษาต่อหรือได้งานทำตรงสาขาที่สำเร็จการศึกษา สามารถสอบผ่านมาตรฐานวิชาชีพ มีคุณธรรมและจริยธรรม มีทักษะด้านวิชาชีพตรงกับความต้องการของสถานศึกษาและสถานประกอบการ และมีผลงานนวัตกรรม หรือสิ่งประดิษฐ์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.98, 3.95, 3.91, 3.88, 3.82$ และ 3.79 ตามลำดับ)

ตาราง 9 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ต และพังงา ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน

ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. เลือกเรียนเพราะบิดา – มารดามีส่วนในการเลือกสถานศึกษา	3.37	1.19	ปานกลาง
2. เลือกเรียนเพราะอาจารย์แนะแนว	3.29	1.13	ปานกลาง
3. เลือกเรียนเพราะรุ่นพี่เป็นผู้แนะนำ	3.26	1.22	ปานกลาง
4. เลือกเรียนเพราะผู้ปกครองสนับสนุนด้านการเงินแนะนำให้เรียน	3.45	1.18	ปานกลาง
5. เลือกเรียนเพราะเห็นความสำเร็จของผู้ที่จบการศึกษา	3.86	1.00	มาก
โดยรวม	3.45	0.87	ปานกลาง

จากตาราง 9 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน โดยรวมอยู่ในปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$)

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย พบว่าเลือกเรียนเพราะเห็นความสำเร็จของผู้ที่จบการศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) ส่วนเลือกเรียนเพราะผู้ปกครองสนับสนุนด้านการเงินแนะนำให้เรียน เลือกเรียนเพราะบิดา – มารดามีส่วนในการเลือกสถานศึกษา เลือกเรียนเพราะอาจารย์แนะแนว และเลือกเรียนเพราะรุ่นพี่เป็นผู้แนะนำ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45, 3.37, 3.29$ และ 3.26 ตามลำดับ)

ตาราง 10 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ต และพังงา ด้านหลักฐานที่เป็นวัสดุอุปกรณ์ของสถานศึกษา

ด้านหลักฐานที่เป็นวัสดุอุปกรณ์ของสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มีการใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ทันสมัยในการจัดการเรียนการสอน	3.86	0.87	มาก
2. มีการจัดสื่อการสอน อุปกรณ์การสอนเพียงพอต่อนักเรียน	3.73	0.89	มาก
3. มีตำรา หนังสือเรียน มีคุณภาพและพอเพียงสำหรับนักเรียน	3.67	0.91	มาก
4. มีห้องสมุด และศูนย์การเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม	3.92	0.90	มาก
5. มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการด้านภาษาเพียงพอสำหรับนักเรียน	3.76	1.02	มาก
โดยรวม	3.79	0.71	มาก

จากตาราง 10 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ด้านหลักฐานที่เป็นวัสดุอุปกรณ์ของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$)

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ด้านหลักฐานที่เป็นวัสดุอุปกรณ์ของสถานศึกษาโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย พบว่า มีห้องสมุด และศูนย์การเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม มีการใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ทันสมัยในการจัดการเรียนการสอน มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการด้านภาษาเพียงพอสำหรับนักเรียน มีการจัดสื่อการสอน อุปกรณ์การสอนเพียงพอต่อนักเรียน และมีตำราหนังสือเรียน มีคุณภาพและพอเพียงสำหรับนักเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92, 3.86, 3.76, 3.73$ และ 3.67 ตามลำดับ)

ส่วนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานการวิจัย ข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคล (เพศ ระดับการศึกษาในปัจจุบัน การศึกษาต่อระดับปริญญาตรี เกรดเฉลี่ยสะสม รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน) ต่างกัน ทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1 เพศที่ต่างกันทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน แสดงดังตาราง

ตาราง 11 เพศที่ต่างกันทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา แตกต่างกัน

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียน สถาบันอุดมศึกษา	ชาย		หญิง		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านองค์ประกอบของสถานศึกษา	3.80	0.50	3.74	0.48	1.141	0.255
2. ด้านราคา	3.66	0.48	3.65	0.50	0.183	0.855
3. ด้านอาคารสถานที่และทำเลที่ตั้งของ สถานศึกษา	3.80	0.58	3.81	0.69	-0.049	0.961
4. ด้านการส่งเสริมการตลาด	3.82	0.57	3.77	0.62	0.901	0.368
5. ด้านกระบวนการเรียน/การสอนแก่นักเรียน	3.89	0.51	3.85	0.52	0.740	0.460
6. ด้านผลผลิต และคุณภาพของนักเรียน	3.89	0.50	3.89	0.60	0.039	0.969
7. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน	3.46	0.85	3.44	0.88	0.251	0.802
8. ด้านหลักฐานที่เป็นวัสดุอุปกรณ์ของ สถานศึกษา	3.83	0.72	3.75	0.71	1.076	0.282
รวมปัจจัย	3.77	0.40	3.74	0.42	0.781	0.435

จากตาราง 11 ผลการทดสอบ เพศ ที่ต่างกันทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา แตกต่างกันหรือไม่ พบว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชาย และกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาไม่แตกต่างกันทุกด้าน

สมมติฐานที่ 2 ระดับการศึกษาในปัจจุบันที่ต่างกันทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน แสดงดังตัวอย่าง

ตาราง 12 ระดับการศึกษาในปัจจุบันที่ต่างกันทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา แตกต่างกัน

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียน สถาบันอุดมศึกษา	ปวส.1		ปวส.2		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านองค์ประกอบของสถานศึกษา	3.77	0.49	3.76	0.49	0.163	0.870
2. ด้านราคา	3.65	0.54	3.66	0.47	-0.359	0.719
3.ด้านอาคารสถานที่และทำเลที่ตั้งของ สถานศึกษา	3.81	0.63	3.80	0.59	0.167	0.867
4. ด้านการส่งเสริมการตลาด	3.80	0.60	3.78	0.60	0.342	0.733
5. ด้านกระบวนการเรียน/การสอนแก่นักเรียน	3.86	0.53	3.87	0.51	-0.105	0.917
6.ด้านผลผลิต และคุณภาพของนักเรียน	3.88	0.55	3.90	0.56	-0.281	0.779
7. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน	3.46	0.84	3.43	0.89	0.315	0.753
8.ด้านหลักฐานที่เป็นวัสดุอุปกรณ์ของ สถานศึกษา	3.79	0.74	3.78	0.68	0.158	0.874
รวมปัจจัย	3.75	0.44	3.75	0.38	0.118	0.906

จากตาราง 12 ผลการทดสอบ ระดับการศึกษาในปัจจุบัน ที่ต่างกันทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา แตกต่างกันหรือไม่ พบว่า ระดับการศึกษา (กลุ่มตัวอย่าง ปวส.1 และ ปวส.2) มีปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

สมมติฐานที่ 3 การศึกษาต่อระดับปริญญาตรีที่ต่างกันทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน แสดงดังตัวอย่าง

ตาราง 13 การศึกษาต่อระดับปริญญาตรีที่ต่างกันทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา แตกต่างกัน

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียน สถาบันอุดมศึกษา	ต้องการศึกษาต่อ		ยังไม่แน่ใจ		t	P
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านองค์ประกอบของสถานศึกษา	3.76	0.49	3.78	0.47	-0.322	0.748
2. ด้านราคา	3.66	0.48	3.64	0.50	0.195	0.846
3. ด้านอาคารสถานที่และทำเลที่ตั้งของ สถานศึกษา	3.82	0.59	3.76	0.67	0.715	0.475
4. ด้านการส่งเสริมการตลาด	3.82	0.58	3.68	0.63	1.905	0.058
5. ด้านกระบวนการเรียน/การสอนแก่นักเรียน	3.89	0.50	3.78	0.55	1.608	0.109
6. ด้านผลผลิต และคุณภาพของนักเรียน	3.90	0.54	3.85	0.57	0.758	0.449
7. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน	3.49	0.88	3.29	0.77	1.750	0.081
8. ด้านหลักฐานที่เป็นวัสดุอุปกรณ์ของ สถานศึกษา	3.79	0.71	3.79	0.71	0.031	0.976
รวมปัจจัย	3.76	0.40	3.70	0.40	1.318	0.188

จากตาราง 13 ผลการทดสอบ การศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ที่ต่างกันทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา แตกต่างกันหรือไม่ พบว่า การศึกษาต่อระดับปริญญาตรีมีปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

สมมติฐานที่ 4 เกรดเฉลี่ยสะสมที่ต่างกันทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน แสดงดังตัวอย่าง

ตาราง 14 เกรดเฉลี่ยสะสมที่ต่างกันทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา แตกต่างกัน

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียน สถาบันอุดมศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1.ด้านองค์ประกอบของสถาน ศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	4	0.53	0.13	0.551	0.698
	ภายในกลุ่ม	380	91.28	0.24		
	รวม	384	91.82			
2.ด้านราคา	ระหว่างกลุ่ม	4	0.87	0.22	0.904	0.462
	ภายในกลุ่ม	380	91.07	0.24		
	รวม	384	91.94			
3.ด้านอาคารสถานที่และทำเล ที่ตั้งของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	4	0.35	0.09	0.234	0.919
	ภายในกลุ่ม	380	141.56.	0.37		
	รวม	384	141.91			
4.ด้านการส่งเสริมการตลาด	ระหว่างกลุ่ม	4	1.51	0.38	1.061	0.376
	ภายในกลุ่ม	380	135.19	0.36		
	รวม	384	136.70			

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียน สถาบันอุดมศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
5.ด้านกระบวนการเรียน/การ สอนแก่นักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	4	1.54	0.39	1.440	0.220
	ภายในกลุ่ม	380	101.49	0.27		
	รวม	384	103.03			
6.ด้านผลผลิตและคุณภาพของ นักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	4	1.80	0.45	1.475	0.209
	ภายในกลุ่ม	380	115.65	0.30		
	รวม	384	117.45			
7.ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับ นักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	4	3.33	0.83	1.114	0.349
	ภายในกลุ่ม	380	284.01	0.75		
	รวม	384	287.34			
8.ด้านหลักฐานที่เป็นวัสดุ อุปกรณ์ของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	4	2.98	0.74	1.477	0.208
	ภายในกลุ่ม	380	191.42	0.50		
	รวม	384	194.39			

จากตาราง 14 ผลการทดสอบ เกรตเฉลี่ยสะสม ที่ต่างกันทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีพศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา แตกต่างกันหรือไม่ พบว่า เกรตเฉลี่ยสะสมมีปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกสถาบันอุดมศึกษา ไม่แตกต่างกันในทุกเรื่อง

สมมติฐานที่ 5 รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกันทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีพศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน แสดงดังตัวอย่าง

ตาราง 15 รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกันทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีพศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา แตกต่างกัน

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียน สถาบันอุดมศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. ด้านองค์ประกอบของสถาน ศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	4	0.60	0.15	0.625	0.645
	ภายในกลุ่ม	380	91.22	0.24		
	รวม	384	91.82			
2. ด้านราคา	ระหว่างกลุ่ม	4	0.94	0.24	0.982	0.417
	ภายในกลุ่ม	380	90.99	0.24		
	รวม	384	91.94			
3. ด้านอาคารสถานที่และทำเล ที่ตั้งของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	4	1.90	0.47	1.287	0.274
	ภายในกลุ่ม	380	140.01	0.37		
	รวม	384	141.91			
4. ด้านการส่งเสริมการตลาด	ระหว่างกลุ่ม	4	3.80	0.95	2.714	0.030*
	ภายในกลุ่ม	380	132.90	0.35		
	รวม	384	136.70			
5. ด้านกระบวนการเรียน/การ สอนแก่นักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	4	2.72	0.68	2.576	0.037*
	ภายในกลุ่ม	380	100.31	0.26		
	รวม	384	103.03			
6. ด้านผลผลิตและคุณภาพของ นักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	4	2.31	0.58	1.905	0.109
	ภายในกลุ่ม	380	115.14	0.30		
	รวม	384	117.45			

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียน สถาบันอุดมศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
7. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับ นักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	4	3.31	0.83	1.106	0.353
	ภายในกลุ่ม	380	284.03	0.75		
	รวม	384	287.34			
8. ด้านหลักฐานที่เป็นวัสดุ อุปกรณ์ของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	4	2.52	0.63	1.249	0.290
	ภายในกลุ่ม	380	191.87	0.51		
	รวม	384	194.39			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 15 ผลการทดสอบ รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน ที่ต่างกันทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา แตกต่างกันหรือไม่ พบว่า รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกันมีปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา แตกต่างกันในด้านการส่งเสริมการตลาด และด้านกระบวนการเรียน/การสอนแก่นักเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงนำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบโดยใช้สูตรตามวิธี Least Significant Difference (LSD) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังตาราง 16 - 17

ตาราง 16 เปรียบเทียบรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงารายคู่ ด้านการส่งเสริมการตลาด

รายได้	\bar{x}	ต่ำกว่า 15,000	15,001-30,000	30,001-45,000	45,001-60,000	60,001 ขึ้นไป
		3.64	3.83	3.70	4.02	3.50
ต่ำกว่า 15,000	3.64	-	-0.18	-0.60	-0.37	0.14
15,001-30,000	3.83		-	0.12	-0.19	0.32
30,001-45,000	3.70			-	-0.32*	0.20
45,001-60,000	4.02				-	0.52*
60,001 ขึ้นไป	3.50					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 16 พบว่า รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 45,001 – 60,000 บาท ($\bar{x} = 4.02$) มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา สูงกว่ารายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 45,000 บาท ($\bar{x} = 3.70$) บาท และ รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 45,001 – 60,000 บาท ($\bar{x} = 4.02$) มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา สูงกว่ารายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 60,001 บาทขึ้นไป ($\bar{x} = 3.50$) ในด้านการส่งเสริมการตลาด

ตาราง 17 เปรียบเทียบรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงารายกลุ่ม ด้านกระบวนการเรียน/การสอนนักเรียน

รายได้	\bar{x}	ต่ำกว่า 15,000	15,001- 30,000	30,001- 45,000	45,001- 60,000	60,001 ขึ้นไป
		3.73	3.89	3.79	4.08	3.68
ต่ำกว่า 15,000	3.73	-	-0.16	-0.06	-0.35	0.05
15,001-30,000	3.89		-	0.10	-0.19	0.21
30,001-45,000	3.79			-	-0.29*	-0.11
45,001-60,000	4.08				-	0.40*
60,001 ขึ้นไป	3.68					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 17 พบว่า รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 45,001 – 60,000 บาท ($\bar{x} = 4.08$) มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา สูงกว่ารายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 45,000 บาท ($\bar{x} = 3.79$) บาท และ รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 45,001 – 60,000 บาท ($\bar{x} = 4.08$) มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา สูงกว่ารายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 60,001 บาทขึ้นไป ($\bar{x} = 3.68$) ในด้านกระบวนการเรียนการสอนนักเรียน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา วิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา โดยมีสมมติฐานของการวิจัยคือ เพศ ระดับการศึกษาในปัจจุบัน การศึกษาต่อระดับปริญญาตรี เกรดเฉลี่ยสะสม และรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกันทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงาแตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้คือ นักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ได้ตัวอย่างจำนวน 385 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งเนื้อหาเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษาในปัจจุบัน การศึกษาต่อระดับปริญญาตรี เกรดเฉลี่ยสะสม รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน แบบสอบถามเป็นแบบกำหนดคำตอบ ตอนที่ 2 สอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ได้แก่ ด้านองค์ประกอบของสถานศึกษา ด้านราคา ด้านอาคารสถานที่และทำเลที่ตั้งของสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมตลาด ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียน ด้านผลผลิตและคุณภาพของนักเรียน ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน และด้านหลักฐานที่เป็นวัสดุอุปกรณ์ของสถานศึกษา ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความแตกต่างโดยใช้สถิติ t-test (Independent – Samples t-test) และวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และการทดสอบรายคู่ด้วยวิธี Least Significant Difference (LSD)

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการศึกษา วิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา จำนวนทั้งสิ้น 385 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ระดับการศึกษา ปวส.2 ซึ่งศึกษาต่อระดับปริญญาตรี เกรดเฉลี่ยสะสม 2.01 - 2.50 และมีรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 15,001 - 30,000 บาท

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา

ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา พบว่า โดยรวมทุกด้านมีผลอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย พบว่า ด้านผลผลิตและคุณภาพของนักเรียน ด้านกระบวนการเรียนการสอนแก่นักเรียน ด้านอาคารสถานที่และทำเลที่ตั้งของสถานศึกษา ด้านส่งเสริมการตลาด ด้านหลักฐานที่เป็นวัสดุอุปกรณ์ของสถานศึกษา ด้านองค์ประกอบของสถานศึกษา และด้านราคา มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา อยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษาในแต่ละด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย มีรายละเอียดดังนี้

ด้านองค์ประกอบของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย พบว่า เป็นที่รู้จักได้รับการยอมรับจากบุคคลทั่วไปโดยเฉพาะเรื่องคุณภาพมาตรฐาน มีครู – อาจารย์จบตรงสาขาที่ทำการสอน ได้รับการรับรองคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มีสาขาวิชาชีพให้เลือกเรียนหลากหลาย เช่น การท่องเที่ยว การโรงแรม คอมพิวเตอร์กราฟฟิก บริหารธุรกิจ เป็นต้น และมีชื่อเสียงด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านมีบรรยากาศ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านราคา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย พบว่า มีการให้บริการเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) มีการกำหนดค่าธรรมเนียมการเรียน ค่าบริการต่างๆ อย่างเหมาะสม มีกระบวนการชำระค่าธรรมเนียมการเรียน หรือค่าบริการต่างๆ อย่างเป็นระบบ และ มีการให้บริการนักเรียนอย่างทั่วถึง อยู่ในระดับมาก ส่วนมีทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านอาคารสถานที่และทำเลที่ตั้งของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย พบว่า ตั้งอยู่ในเมือง ใกล้แหล่งชุมชน มีการคมนาคมที่สะดวก มีอาคารเรียน อาคารปฏิบัติการเหมาะสมหรือเพียงพอ มีมาตรการหรือแนวปฏิบัติเพื่อรักษาความปลอดภัย และให้บริการแก่ผู้มาติดต่ออย่างสะดวกและรวดเร็ว อยู่ในระดับมาก

ด้านการส่งเสริมการตลาด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย พบว่า ให้บริการแก่ผู้มาติดต่ออย่างสะดวกและรวดเร็ว ให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งผลต่อชื่อเสียง มีการร่วมกิจกรรมกับสถานประกอบการ เช่น บริษัททัวร์ โรงแรม โรงงาน บริษัทห้างร้าน หรืออื่นๆ มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ รายการโทรทัศน์ท้องถิ่น ป้ายโฆษณา และเว็บไซต์ เป็นต้น และมีการจัดนิทรรศการวิชาการ/วิชาชีพ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

ด้านการจัดการกระบวนการเรียนการสอนแก่นักเรียน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย พบว่า มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างเหมาะสม มีการสนับสนุนให้นักเรียนทำโครงการวิชาชีพ มีวิธีการสอน หรือเทคนิคการสอนที่เสริมสร้างให้นักเรียนมีทักษะวิชาชีพมากขึ้น มีการวัดผลประเมินผลโดยใช้ระบบสารสนเทศที่ทันสมัย และมีระบบการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อของนักเรียนอย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก

ด้านผลผลิต และคุณภาพของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย พบว่า มีทักษะอาชีพตามสาขาที่เรียน ศึกษาต่อหรือได้งานทำตรงสาขาที่สำเร็จการศึกษา สามารถสอบผ่านมาตรฐานวิชาชีพ มีคุณธรรมและจริยธรรม มีทักษะด้านวิชาชีพตรงกับความต้องการของสถานศึกษา และสถานประกอบการ และมีผลงานนวัตกรรม หรือสิ่งประดิษฐ์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย พบว่า เลือกเรียนเพราะเห็นความสำเร็จของผู้ที่จบการศึกษา อยู่ในระดับมาก ส่วนเลือกเรียนเพราะผู้ปกครองสนับสนุนด้านการเงินแนะนำให้เรียน เลือกเรียนเพราะบิดา – มารดามีส่วนในการเลือกสถานศึกษา เลือกเรียนเพราะอาจารย์แนะนำ และเลือกเรียนเพราะรุ่นพี่เป็นผู้แนะนำ อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านหลักฐานที่เป็นวัสดุอุปกรณ์ของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย พบว่า มีห้องสมุด และศูนย์การเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม มีการใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ทันสมัยในการจัดการเรียนการสอน มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการด้านภาษาเพียงพอสำหรับนักเรียน มีการจัดสื่อการสอน อุปกรณ์การสอนเพียงพอต่อนักเรียน และมีตำรา หนังสือเรียน มีคุณภาพและพอเพียงสำหรับนักเรียน อยู่ในระดับมาก

3. ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา จำแนกตามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ในส่วนนี้ เป็นการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษาในปัจจุบัน การศึกษาต่อระดับปริญญาตรี เกรดเฉลี่ยสะสม และรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกัน ทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา แตกต่างกัน

เพศ ที่ต่างกันทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา แตกต่างกันหรือไม่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชาย และกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาไม่แตกต่างกันทุกด้าน

ระดับการศึกษาในปัจจุบัน ที่ต่างกันทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา แตกต่างกันหรือไม่ พบว่า ระดับการศึกษา (กลุ่มตัวอย่าง ปวศ.1 และ ปวศ.2) มีปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

การศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ที่ต่างกันทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา แตกต่างกันหรือไม่ พบว่า การศึกษาต่อระดับปริญญาตรี มีปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

เกรดเฉลี่ยสะสม ที่ต่างกันทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา แตกต่างกันหรือไม่ พบว่า เกรดเฉลี่ยสะสม มีปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกสถาบันอุดมศึกษา ไม่แตกต่างกันในทุกด้าน

รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน ที่ต่างกันทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา แตกต่างกันหรือไม่ พบว่า รายได้ครอบครัวเฉลี่ย

ต่อเดือนที่ต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีพศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา แตกต่างกัน ในด้านการส่งเสริมการตลาด และด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ในด้านการส่งเสริมการตลาด พบว่า รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 45,001 – 60,000 บาท มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีพศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา สูงกว่ารายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 45,000 บาท และสูงกว่ารายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 60,001 บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และในด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียน พบว่า รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 45,001 – 60,000 บาท มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีพศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา สูงกว่ารายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 45,000 บาท และสูงกว่ารายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 60,001 บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

การอภิปรายผล

ผลการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีประเด็นที่จะนำเสนอ อภิปรายตามรายละเอียดการค้นพบ ดังนี้

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีพศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ด้านองค์ประกอบของสถานศึกษา ด้านราคา ด้านอาคารสถานที่และทำเลที่ตั้งของสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียน ด้านผลผลิตและคุณภาพของนักเรียน ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน และด้านหลักฐานที่เป็นวัสดุอุปกรณ์ของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ กุลธนี ศิริรักษ์ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาตรีและปัจจัยในการเลือกสถาบันในจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ และบุรีรัมย์ ปัจจัยในการเลือกสถาบันเพื่อศึกษาต่อจะให้ความสำคัญกับ ชื่อเสียงของสถานศึกษา คุณวุฒิ และชื่อเสียงของอาจารย์ การมีงานทำของบัณฑิต สถานที่ตั้ง ความสะดวกในการเดินทาง ความทันสมัยของหลักสูตรและสาขาวิชาที่เปิดสอน ค่าใช้จ่ายในการศึกษา สิ่งอำนวยความสะดวกและแหล่งเรียนรู้ภายใน ตามลำดับ ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อ คือ รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว รองลงมาคือสถานภาพทางการศึกษา โดยผู้ที่จบการศึกษาแล้วจะมีแนวโน้มที่จะศึกษาต่อระดับปริญญาตรีน้อยกว่าผู้ที่กำลังศึกษาอยู่

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ต และพังงา ด้านผลผลิต และคุณภาพของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า มีทักษะอาชีพตามสาขาที่เรียน ศึกษาต่อหรือได้งานทำตรงสาขาที่สำเร็จการศึกษา สามารถสอบผ่านมาตรฐานวิชาชีพ มีคุณธรรมและจริยธรรม มีทักษะด้านวิชาชีพตรงกับความต้องการของสถานศึกษาและสถานประกอบการ และมีผลงานนวัตกรรม หรือสิ่งประดิษฐ์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ อารมณฺ์ เพชรชื่น (2547: 66) ซึ่งศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนอาชีวศึกษาเอกชน กลุ่มที่ต้องการศึกษาต่อและกลุ่มที่ไม่ต้องการศึกษาต่อ มีความต้องการสอดคล้องกันคือ ต้องการพัฒนาตนเองต้องการพัฒนาทางอาชีพ

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ต และพังงา ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างเหมาะสม มีการสนับสนุนให้นักเรียนทำโครงการวิชาชีพ มีวิธีการสอนหรือเทคนิคการสอนที่เสริมสร้างให้นักเรียนมีทักษะวิชาชีพมากขึ้น มีการวัดผลประเมินผลโดยใช้ระบบสารสนเทศที่ทันสมัย และมีระบบการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อของนักเรียนอย่างเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ กฤษณ์ บุตรเนียน จุไร โชคประสิทธิ์ และอรสา จรุงธรรม (2554 : 49) ที่ศึกษาปัจจัยในการเลือกเข้าศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า ปัจจัยในการเลือกเข้าศึกษาประกอบด้วย 2 ด้าน คือ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน เป็นเพราะว่านักเรียนให้ความสนใจในวิชาชีพ นำวิชาชีพไปประกอบอาชีพได้รวมถึงการประกอบธุรกิจของครอบครัวมีส่วนในการผลักดันให้บุตรศึกษาต่อในสาขานั้นๆ สิ่งสำคัญที่ขาดไม่ได้ คือ การได้รับแนวความคิดส่งเสริมให้ข้อคิดเกี่ยวกับทางเลือกต่อในอนาคตที่เหมาะสมกับตัวเองซึ่งจะได้รับคำปรึกษาจากครูแนะแนวและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนให้ความสำคัญในเรื่องของระบบขององค์กร และการบริหารจัดการของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดปราจีนบุรี รวมถึงงานวิชาการของหลักสูตรสายวิชาชีพและภาพลักษณ์ของโรงเรียน ชื่อเสียงความโดดเด่น บุคลากรที่มีความสามารถ เป็นต้น ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยในการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเลือกเข้าศึกษา

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ต และพังงา ด้านอาคารสถานที่และทำเลที่ตั้งของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ตั้งอยู่ในเมือง ใกล้แหล่งชุมชน มีการคมนาคมที่สะดวก มีอาคารเรียน อาคารปฏิบัติการเหมาะสมหรือเพียงพอ มีมาตรการหรือแนวปฏิบัติเพื่อรักษาความปลอดภัย และให้บริการแก่ผู้มาติดต่ออย่างสะดวกและรวดเร็วอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ดลฤดี สุวรรณศิริ (2550 : บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาเปรียบเทียบ

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาระหว่างสถาบันศึกษาของรัฐกับเอกชน ปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาเอกชนเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ การสอบเข้าง่าย ความพร้อมด้านอุปกรณ์การศึกษา ค่าใช้จ่ายในการศึกษา ชื่อเสียงของสถาบัน การนำความรู้ไปใช้การประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา อาคารสถานที่และชื่อเสียงของอาจารย์ผู้สอน

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ต และพังงา ด้านหลักฐานที่เป็นวัสดุอุปกรณ์ของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า มีห้องสมุด และศูนย์การเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม มีการใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ทันสมัยในการจัดการเรียนการสอน มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการด้านภาษาเพียงพอสำหรับนักเรียน มีการจัดสื่อการสอน อุปกรณ์การสอนเพียงพอต่อนักเรียน และมีตำรา หนังสือเรียน มีคุณภาพและพอเพียงสำหรับนักเรียนอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ สามารถ โมรวรรณ และไพโรจน์ เกิดสมุทร (2554: 11) ซึ่งศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดจำหน่าย ช่องทางการเข้าถึงบริการและสารสนเทศของสถาบันผ่านระบบ Internet เพราะว่าระบบ Internet เป็นระบบที่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้สะดวก ทุกที่ ทุกเวลา สร้างความเสมอภาคทางการศึกษาได้ตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาที่ต้องให้ทุกคนมีโอกาสได้ศึกษา

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ต และพังงา ด้านการส่งเสริมการตลาด โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า มีกิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้นักเรียนได้ทำงานระหว่างเรียน ให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งผลต่อชื่อเสียง มีการร่วมกิจกรรมกับสถานประกอบการ เช่นบริษัททัวร์ โรงแรม โรงงาน บริษัทห้างร้าน หรืออื่นๆ มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ เช่นสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ รายการโทรทัศน์ หนังสือนิตยสาร และเว็บไซต์ เป็นต้น และมีการจัดนิทรรศการวิชาการ/วิชาชีพ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สามารถ โมรวรรณ และไพโรจน์ เกิดสมุทร (2554: 11) ที่ทำการศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการส่งเสริมการตลาด พบว่า สถาบันมีการแนะนำให้ความรู้ในการศึกษาต่อในสถาบัน โดยบุคลากรที่มีคุณภาพ เพราะว่าการใช้บุคลากรในการแนะนำที่มีคุณภาพ จะสามารถสื่อสารข้อมูลในการศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ต และพังงา ด้านองค์ประกอบของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า เป็นที่รู้จักได้รับการยอมรับจากบุคคลทั่วไปโดยเฉพาะเรื่องคุณภาพมาตรฐาน มีครู – อาจารย์จบตรงสาขาที่ทำการสอน ได้รับการรับรองคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มีสาขาวิชาชีพให้เลือกเรียนหลากหลาย เช่น การท่องเที่ยว การโรงแรม คอมพิวเตอร์กราฟฟิก บริหารธุรกิจ เป็นต้น มีชื่อเสียงด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก และมีบรรยากาศ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดีอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ อารมณฺ์ เพชรชื่น คร. (2547: 66) ซึ่งศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนอาชีวศึกษาเอกชน พบว่าปัจจัยของสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยของสถานศึกษา คือ ปัจจัยด้านโรงเรียน ที่สำคัญ ได้แก่ หลักสูตรที่เปิดสอน ที่ตั้งของโรงเรียน ภาพจน์ของโรงเรียนตามลำดับ และปัจจัยการบริหารจัดการ ที่สำคัญ ได้แก่ ความรู้ความสามารถและการปฏิบัติตนของครู ระบบการจัดการภายในสภาพแวดล้อมและระบบการแนะแนวและจัดหางาน ตามลำดับ

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ต และพังงา ด้านราคา โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า มีการให้บริการเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) มีการกำหนดค่าธรรมเนียมการเรียน ค่าบริการต่างๆ อย่างเหมาะสม มีกระบวนการชำระค่าธรรมเนียมการเรียน หรือค่าบริการต่างๆ อย่างเป็นระบบ มีการให้บริการนักเรียนอย่างทั่วถึงอยู่ในระดับมาก และมีทุนการศึกษาให้แก่ นักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ สามารถ โมรรารรณ และไพโรจน์ เกิดสมุทร (2554: 11) ที่ศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า มีผลต่อการตัดสินใจ ด้านราคา คือ ค่าเทอมและค่าธรรมเนียมของโรงเรียน มีเงินกองทุนรัฐบาลให้กู้ยืม และเปิดโอกาสให้มีการผ่อนชำระค่าเล่าเรียนได้หลายงวด

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ต และพังงา ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง พบว่า เลือกเรียนเพราะเห็นความสำเร็จของผู้ที่จบการศึกษาอยู่ในระดับมาก เลือกเรียนเพราะผู้ปกครองสนับสนุนด้านการเงิน แนะนำให้เรียน เลือกเรียนเพราะบิดา – มารดามีส่วนในการเลือกสถานศึกษา เลือกเรียนเพราะอาจารย์แนะแนว และเลือกเรียนเพราะรุ่นพี่เป็นผู้แนะนำอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ ดลฤดี สุวรรณศิริ (2550 : บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาระหว่างสถาบันศึกษาของรัฐกับเอกชน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อใน

ระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ทั่วประเทศ นักเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีและประกอบอาชีพรับราชการและนักธุรกิจ จะมีการตัดสินใจศึกษาต่อมากกว่านักเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษาต่ำและประกอบอาชีพอื่น เนื่องจากบิดามารดาเป็นต้นแบบที่ดีส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์การคาดหวังในการศึกษาต่อในระดับสูงของนักเรียนและพบว่านักเรียนที่ครอบครัวมีสถานภาพทางเศรษฐกิจดี จะมีการตัดสินใจศึกษาต่อมากกว่านักเรียนที่ครอบครัวมีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำ ซึ่งเศรษฐกิจเป็นตัวกำหนดโอกาสทางการศึกษาโดยการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีค่าใช้จ่ายในรูปค่าธรรมเนียมการศึกษา อุปกรณ์การศึกษา และค่าครองชีพอื่นๆ ดังนั้น นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำย่อมยากที่จะมีโอกาสศึกษาต่อเสมอภาคกับนักเรียนที่ครอบครัวมีสถานภาพทางเศรษฐกิจดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษณ์ บุตรเนียน จุไร โชคประสิทธิ์ และอรสา จรูญธรรม (2554: 49) ที่ได้ศึกษาปัจจัยในการเลือกเข้าศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า ปัจจัยในการเลือกเข้าศึกษาประกอบด้วย 2 ด้าน คือ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน เป็นเพราะว่านักเรียนให้ความสนใจในวิชาชีพ นำวิชาชีพไปประกอบอาชีพได้ รวมถึงการประกอบธุรกิจของครอบครัวมีส่วนในการผลักดันให้บุตรศึกษาต่อในสาขานั้นๆ สิ่งสำคัญที่ขาดไม่ได้ คือ การได้รับแนวคิดการส่งเสริมให้ข้อคิดเกี่ยวกับทางเลือกต่อในอนาคตที่เหมาะสมกับตัวเองซึ่งจะได้รับคำปรึกษาจากครูแนะแนวและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนให้ความสำคัญในเรื่องของระบบขององค์กร และการบริหารจัดการของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดปราจีนบุรี รวมถึงงานวิชาการของหลักสูตรสายวิชาชีพและภาพลักษณ์ของโรงเรียน ชื่อเสียงความโดดเด่น บุคลากรที่มีความสามารถ เป็นต้น ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยในการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเลือกเข้าศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนต่อสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา ในระดับมาก ได้แก่ ด้านผลผลิตและคุณภาพของนักเรียน ด้านกระบวนการเรียนการสอนแก่นักเรียน ด้านอาคารสถานที่และทำเลที่ตั้งของสถานศึกษา ด้านส่งเสริมการตลาด ด้านหลักฐานที่เป็นวัสดุอุปกรณ์ของสถานศึกษา ด้านองค์ประกอบของสถานศึกษา และด้านราคา ผู้ประกอบการควรตระหนักและมุ่งให้ความสำคัญ โดยนำประเด็นปัจจัยดังกล่าวไปวางแผน

พัฒนาปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา และเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนในการเป็นสถาบันที่รองรับและผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสู่ชุมชนและสังคมต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงาโดยนำแนวคิดการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคเข้ามาศึกษาร่วมด้วย
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของกลุ่มผู้ทำงานแล้ว เช่น ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน ผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัว เป็นต้น เพื่อที่จะนำมาเปรียบเทียบกับนักเรียนสายอาชีวศึกษา ว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไรบ้าง

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กัญญกัญญ เกื้อนเหมือน. 2551. “ปัจจัยจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยศรี.”

วารสารศรีปทุมปริทัศน์ ปีที่ 8 ฉบับที่ 1: 5-12.

กุลธนี ศิริรักษ์. 2551 “ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาตรีและปัจจัยในการเลือกสถาบันใน
จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ” วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ปีที่ 10
ฉบับที่ 3

ชนงกรณ์ กุณฑลบุตร. 2540. “แนวคิดการบริหารธุรกิจในสถานการณ์ปัจจุบัน” ใน **หลักการจัด
การและองค์การและการจัดการ**. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือแห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ดลฤดี สุวรรณศิริ. 2539. “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของ มัธยม
ศึกษาชั้นปีที่ 6 ทั่วประเทศ.” วารสารพัฒนาสังคม ปีที่ 9 ฉบับที่ 1: 157-174

ทฤษฎีส่วส่วนประสมทางการตลาด [ออนไลน์]. 17 พฤศจิกายน 2551. เข้าถึงได้จาก :

<http://learners.in.th/blog/melody/221598>

บรรยงค์ ไทจินดา. 2548. **องค์การและการจัดการ**. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร: รวมสาส์น
(1997)

บริษัท สื่อดิจิทัล จำกัด. 2544. **มาสเตอร์กับการจัดการ**. กรุงเทพฯ : บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน).

เปรมจิตร ศิริสานต์. 2542. **การศึกษาองค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักศึกษา บัณฑิต
ศึกษา.วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์,
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.**

Chaikrubpom. 10 พฤษภาคม 2553. **ปัจจัยในการตัดสินใจเรียนกวดวิชาของนักเรียนระดับมัธยม
ศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนกวดวิชาสามัญ**. โดย สุภากร จิรวรรณกร และอรทัย ทองอยู่.สาขา
วิชาการ บริหารการศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

สมคิด บางโม. 2548. “**การจัดการองค์การ**” ใน**องค์การและการจัดการ**. พิมพ์ครั้งที่ 4 ปรับปรุงใหม่.
กรุงเทพมหานคร: วิทย์พัฒน์. 2548.

ศิริพร พงศ์ศรีโรจน์. 2540. **องค์การและการจัดการ**. กรุงเทพมหานคร : สำนักวิชาการ
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. หน้า 239 - 254.

อารมณั เพชรรัตน์. 2547. ปัจจัยสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนอาชีวศึกษา เอกชน.วารสารศึกษาศาสตร์ ปีที่15 ฉบับที่ 2 เดือน พฤศจิกายน 2546 - มีนาคม 2547.

ภาษาอังกฤษ

Maslow, A. H. 1970. **Motivation and Personality**. 2nd ed. New York : Harper and Brothers.

McClelland, D.C. 1976. **The Achievement Motive**. New York : Irvington.

Reeder, E. H. 1971. **Supervision in the Elementary School**. Boston : Houghton Mifflin.

Vroom, V. H. and Erdward, L. D. 1977. **Management and Motivation**. Harmondworth : Penguin Book.

ภาคผนวก

เลขที่.....

แบบสอบถาม

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของ
นักเรียนสายอาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา

ผู้ให้สัมภาษณ์.....;
เบอร์โทรศัพท์.....E-mail.....
สถาบันศึกษา.....ระดับศึกษา.....สาขา.....

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ในคำตอบที่ท่านเห็นว่าเหมาะสมกับท่านมากที่สุด

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. ระดับการศึกษาในปัจจุบัน

1. ปวส.1

2. ปวส.2

3. การศึกษาต่อระดับปริญญาตรี

1. ต้องการศึกษาต่อ

2. ยังไม่แน่ใจ

4. เกรดเฉลี่ยสะสม

1. ต่ำกว่า 2.00

2. 2.01 – 2.50

3. 2.51 – 3.00

4. 3.01 – 3.50

5. 3.51 – 4.00

5. รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน

1. ไม่เกิน 15,000 บาท

2. 15,001 – 30,000 บาท

3. 30,001 – 45,000 บาท

4. 45,001 – 60,000 บาท

5. 60,001 บาท ขึ้นไป

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษา

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ในคำตอบที่เห็นว่าเหมาะสมมีอิทธิพลหรือมีความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของท่านมากที่สุด ซึ่งแต่ละข้อมีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายความว่า ระดับความสำคัญมากที่สุด
4 หมายความว่า ระดับความสำคัญมาก
3 หมายความว่า ระดับความสำคัญปานกลาง
2 หมายความว่า ระดับความสำคัญน้อย
1 หมายความว่า ระดับความสำคัญน้อยที่สุด

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อ	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านองค์ประกอบของสถานศึกษา					
1. เป็นที่รู้จัก ได้รับการยอมรับจากบุคคลทั่วไป โดยเฉพาะเรื่องคุณภาพมาตรฐาน					
2. มีชื่อเสียงด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา					
3. ได้รับการรับรองคุณภาพการศึกษา (สมศ.)					
4. มีครู-อาจารย์จบตรงสาขาที่ทำการสอน					
5. มีสาขาวิชาชีพให้เลือกเรียนหลากหลาย เช่น การท่องเที่ยว การโรงแรม คอมพิวเตอร์ กราฟฟิก บริหารธุรกิจ เป็นต้น					
6. มีบรรยากาศ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี					
ด้านราคา					
7. มีการกำหนดค่าธรรมเนียมการเรียน ค่าบริการต่างๆ อย่างเหมาะสม					
8. มีการให้บริการนักเรียนอย่างทั่วถึง					
9. มีกระบวนการชำระค่าธรรมเนียมการเรียน หรือค่าบริการต่างๆ อย่างเป็นระบบ					
10. มีการให้บริการเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.)					
11. มีทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์					

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อ	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านอาคารสถานที่และทำเลที่ตั้งของสถานศึกษา					
12. ตั้งอยู่ในเมือง ใกล้แหล่งชุมชน					
13. มีการคมนาคมที่สะดวก					
14. มีมาตรการ หรือ แนวปฏิบัติเพื่อรักษาความปลอดภัย					
15. มีอาคารเรียน อาคารปฏิบัติการเหมาะสมหรือเพียงพอ					
16. ให้บริการแก่ผู้มาติดต่ออย่างสะดวก และรวดเร็ว					
ด้านการส่งเสริมการตลาด					
17. มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ รายการโทรทัศน์ ท้องถิ่น ป้ายโฆษณา และเว็บไซต์ เป็นต้น					
18. ให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งผลต่อชื่อเสียง					
19. มีกิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้นักเรียนได้ทำงานระหว่างเรียน					
20. มีการร่วมกิจกรรมกับสถานประกอบการ เช่น บริษัท ทัวร์ โรงแรม โรงงาน บริษัทห้างร้าน หรืออื่นๆ					
21. มีการจัดนิทรรศการวิชาการ/วิชาชีพ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา					

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อ	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียน					
22. มีระบบการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อของนักเรียนอย่างเหมาะสม					
23. มีวิธีการสอน หรือเทคนิคการสอน ที่เสริมสร้างให้นักเรียนมีทักษะวิชาชีพมากขึ้น					
24. มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างเหมาะสม					
25. มีการสนับสนุนให้นักเรียนทำโครงการวิชาชีพ					
26. มีการวัดผลประเมินผลโดยใช้ระบบสารสนเทศที่ทันสมัย					
ด้านผลผลิต และคุณภาพของนักเรียน					
27. มีทักษะอาชีพตามสาขาที่เรียน					
28. มีคุณธรรมและจริยธรรม					
29. ศึกษาต่อ หรือได้งานทำตรงสาขาที่สำเร็จการศึกษา					
30. สามารถสอบผ่านมาตรฐานวิชาชีพ					
31. มีทักษะด้านวิชาชีพตรงกับความต้องการของสถานศึกษาและสถานประกอบการ					
32. มีผลงานนวัตกรรม หรือสิ่งประดิษฐ์ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง					
ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน					
33. เลือกเรียนเพราะบิดา – มารดา มีส่วนในการเลือกสถานศึกษา					
34. เลือกเรียนเพราะอาจารย์แนะแนว					
35. เลือกเรียนเพราะรุ่นพี่เป็นผู้แนะนำ					
36. เลือกเรียนเพราะผู้ปกครองที่สนับสนุนด้านการเงินแนะนำให้เรียน					

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อ	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
37.เลือกเรียนเพราะเห็นความสำเร็จของผู้ที่จบการศึกษา					
ด้านหลักฐานที่เป็นวัสดุอุปกรณ์ของสถานศึกษา					
38.มีการใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ทันสมัยในการจัดการเรียนการสอน					
39.มีการจัดสื่อการสอน อุปกรณ์การสอนเพียงพอแก่นักเรียน					
40.มีตำรา หนังสือเรียน มีคุณภาพและเพียงพอสำหรับนักเรียน					
41.มีห้องสมุด และศูนย์การเรียนรู้ต่างๆ อย่างเหมาะสม					
42.มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการด้านภาษาเพียงพอ สำหรับนักเรียน					

ตอนที่ 3 โปรดให้ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่นๆ ต่อสถาบันอุดมศึกษาในระดับปริญญาตรี ตามความรู้สึกรของท่าน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาสละเวลาให้ข้อมูลต่อในครั้งนี้

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

ใช้ตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

Sample Size (n) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนต่าง ๆ						
Size of Population(N)	±1%	±2%	±3%	±4%	±5%	±10%
500	B	B	B	B	222	83
1,000	B	B	B	385	206	91
1,500	B	B	938	441	316	94
2,000	B	B	714	476	333	95
2,500	B	1,250	769	500	345	96
3,000	B	1,364	811	517	353	97
3,500	B	1,458	843	530	359	97
4,000	B	1,538	870	541	364	98
4,500	B	1,607	891	549	367	98
5,000	B	1,667	909	556	370	98
6,000	B	1,765	938	566	375	98
7,000	B	1,842	959	574	378	99
8,000	B	1,905	976	580	381	99
9,000	B	1,957	989	584	383	99
10,000	5,000	2,000	1,000	588	385	99
15,000	6,000	2,143	1,034	600	390	99
20,000	6,667	2,222	1,053	606	392	100
25,000	7,143	2,273	1,064	610	394	100
50,000	8,333	2,381	1,087	617	397	100
100,000	9,001	2,439	1,099	621	398	100
∞	10,000	2,500	1,111	625	400	100

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายรณชัย คงกะพันธ์
สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยราชพฤกษ์ ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งวิทยาลัยเทคโนโลยีภูเก็ต
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำสาขาวิชาการตลาด คณะบริหารธุรกิจ หัวหน้างานกิจการนักศึกษา
วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรี สาขาการตลาด คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ปริญญาตรี สาขาบริหารธุรกิจ สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปริญญาโท สาขาการตลาด คณะบริหารธุรกิจ (MBA) มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
เบอร์โทรศัพท์	087-8834466
Email	rkongkaphan@gmail.com